

Srbská republika
Autonómna pokrajina Vojvodina
Mesto Nový Sad
Miestny ombudsman

SPRÁVA ZA 2021. ROK

Nový Sad, marec 2022. roka

OBSAH:

1. Právny rámec pôsobenia Miestneho ombudsmana	3
2. Aktivity Miestneho ombudsmana	4
3. Štatistické údaje	4
4. Práca Miestneho ombudsmana na sťažnostiach občanov.....	8
4.1 Odporúčania, stanoviská, návrhy, iniciatívy	8
4.2 Prípady vdené v roku 2021	21
5. Aktivity Miestneho ombudsmana v oblasti ochrany a zvel'ad'ovania práv	26
6. Odborné stretnutia	32
7. Prítomnosť v médiách	37
8. Finančné prostriedky	37
9. Záver	37

1. PRÁVNÝ RÁMEC PÔSOBENIA MIESTNEHO OMBUDSMANA

Všetky výrazy použité v tejto správe v mužskom rode znamenajú mužský a ženský prirodzený rod.

V súlade s článkom 97 zákona o miestnej samospráve („Úradný vestník Srbskej republiky“, č. 129/07, 83/14 - iný zákon, 101/16 - iný zákon a 47/18), ktorý ustanovuje, že v jednotke miestnej samosprávy môže byť ustanovený miestny ombudsman, ktorý je oprávnený nezávisle a samostatne kontrolovať dodržiavanie práv občanov, určovať porušenia, ku ktorým dochádza v dôsledku konania alebo nekonania správnych orgánov a verejných služieb, ak ide o porušenie predpisov a všeobecných aktov územnej miestnej samosprávy, že sa pôsobnosť, právomoci, spôsob konania a voľby a zánik povinností miestneho ombudsmana upravuje štatútom a iným všeobecným zákonom, Zhromaždenie mesta Nový Sad prijalo Štatút mesta Nový Sad („Úradný vestník mesta Nový Sad“ č. 11/19) ktorým sa v ustanovení článku 127 nariaďuje, aby miestny ombudsman nezávisle a samostatne chránil práva občanov a kontroloval prácu mestských správ, osobitných organizácií a služieb, mestské zastupiteľstvo pri výkone druhostupňového orgánu v správnom konaní, orgánu zodpovedného za právnu ochranu majetkových práv a záujmov mesta, ako aj ďalších orgánov a organizácií, spoločností a inštitúcií založených mestom, ktorým sú zverené verejné právomoci, ako aj aby sa Rozhodnutím Zhromaždenia mesta bližšie upravovali pôsobnosti a právomoci, spôsob konania a rozhodovací postup, voľby a ukončenie rozhodnutím mestského zastupiteľstva, povinnosti, ako aj ďalšie otázky dôležité pre prácu miestneho ombudsmana.

Berúc do úvahy, že je potrebné zosúladiť aj ďalšie nariadenia so Štatútom mesta Nový Sad, Zhromaždenie mesta Nový Sad prijalo na svojom zasadnutí dňa 12. decembra 2019 rozhodnutie o miestnom ombudsmanovi („Úradný vestník mesto Nový Sad“, č. 59/19) a ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 21. decembra 2019.

Ustanovenie článku 45 rozhodnutia o miestnom ombudsmanovi je stanovené, že miestny ombudsman raz ročne, najneskôr do 15. marca nasledujúceho roku, predloží mestskému zastupiteľstvu správu za predchádzajúci rok o svojej činnosti, realizácii, rešpektovaní a podpore ľudských práv, v ktorej podáva všeobecné hodnotenie práce orgánov, teda služby z hľadiska stavu ochrany ľudských práv a slobôd, postavenia zraniteľných skupín, ako aj pozorovaných opomenutí a opatrení, ktoré navrhuje na ich odstránenie. Správa uvedená v odseku 1 tohto článku obsahuje najmä počet a štruktúru sťažností, všeobecné hodnotenie práce orgánu alebo služby z hľadiska uplatňovania predpisov, pozorovaných opomenutí a odporúčaní, stanovísk a návrhov na ich elimináciu, ako aj kritiku a pochvalu jednotlivých orgánov a služieb, tiež vedúcich, ktorí riadia orgány alebo služby. Správa uvedená v odseku 1 tohto článku sa uverejní v „Úradnom vestníku mesta Nový Sad“ a na internetovom portáli mestského zastupiteľstva a takisto sa predloží médiám. Správa miestneho ombudsmana sa posudzuje pred mestským zastupiteľstvom a nehlasuje sa o nej.

2. AKTIVITY MIESTNEHO OMBUDSMANA

Ako je už známe, základnou kompetenciou ombudsmana je kontrola práce administratívy, teda vybavovanie sťažností a odvolaní občanov, ako aj rozhovory s občanmi ústne na úrade aj telefonicky. Preto väčšina aktivít miestneho ombudsmana smeruje k riešeniu problémov, na ktoré občania upozorňujú.

3. ŠTATISTICKÉ ÚDAJE

V priebehu roka 2021 sa na miestneho ombudsmana obrátilo spolu 558 občanov, či už podaním sťažnosti, telefonicky alebo osobne sa porozprávať so zamestnancami miestneho ombudsmana. Podaných bolo 199 sťažností, 4 konania boli začaté z vlastnej iniciatívy miestneho ombudsmana, 4 prípady boli začaté na základe podania občanov bez sťažnosti a ústne oslovených 351 občanov.

Počas roka 2021 riešil tamojší miestny ombudsman spolu 241 prípadov. Z tohto počtu bolo 5 prípadov postúpených z roku 2019 do roku 2021, 29 prípadov bolo presunutých z roku 2020 do roku 2021 a v priebehu roka 2021 vytvoril miestny ombudsman 207 prípadov na základe sťažností občanov a z vlastnej iniciatívy. Miestny ombudsman ku koncu roka 2021 neukončil konanie celkovo v 33 prípadoch, pričom všetky boli začaté na základe sťažností z roku 2021.

Pri porovnaní uvedených údajov s údajmi z roku 2020 možno konštatovať, že v priebehu roka 2021 sa počet podaní podaných miestnemu ombudsmanovi mierne zvýšil.

Čo sa týka spôsobu podania sťažnosti, v priebehu roka 2021 podalo podnet e-mailom 133 občanov, osobne sťažnosť podalo 45 občanov, poštou - 18 občanov, 3 občania prostredníctvom webovej stránky miestneho ombudsmana, 4 prípady boli začaté dňa z vlastnej iniciatívy a 4 na základe žiadosti občana bez sťažnosti.

Čo sa týka ďalších kontaktov, ktoré mali zamestnanci miestneho ombudsmana s občanmi a ktoré nevyústili do sťažnosti, zamestnanci miestneho ombudsmana uskutočnili 230 telefonických rozhovorov s občanmi a 121 rozhovorov s občanmi, ktorí sa na kanceláriu miestneho ombudsmana osobne obrátili a ktorí občania boli odkázaní na príslušné súdne konanie. Ak sa tieto údaje porovnajú s údajmi za predchádzajúce roky, je možné vidieť, že miestneho ombudsmana telefonicky kontaktovalo menej občanov ako v predchádzajúcom roku, pričom počet občanov, ktorí sa obrátili na kanceláriu ombudsmana s pohovormi so zamestnancami, je takmer rovnaký. Berúc však do úvahy, že v roku 2020 došlo k nárastu počtu telefonických rozhovorov o približne 60 %, z toho veľké percento hovorov sa týkalo práv občanov počas výnimočného stavu

platného na jar 2020, pričom počet telefonátov v roku 2021, viac ako počet telefonátov v roku 2019, možno konštatovať, že obavy občanov spôsobené epidémiou vírusu Covid-19 v roku 2021 výrazne neovplyvnili počet výziev občanov na miestneho ombudsmana, ako tomu bolo v roku 2020. rokov.

Dôležité je, aby počet podaných sťažností nebol nižší ako je viacročný priemer, teda aby sa občania neustále približne v rovnakom počte obrátili na miestneho ombudsmana s riešením problému.

Ustanovenie článku 2 Rozhodnutia o miestnom ombudsmanovi stanovuje, že miestny ombudsman kontroluje prácu mestských úradov, osobitných organizácií a služieb mesta Nový Sad, mestského zastupiteľstva pri vystupovaní ako druhostupňový orgán v správnom konaní, orgán zodpovedný za právnu ochranu vlastníckych práv a záujmov mesta Nový Sad, ako aj ďalšie orgány a organizácie, spoločnosti a inštitúcie, ktorých zriaďovateľom je mesto Nový Sad a sú poverené výkonom verejnej moci.

Počet podaných námietok k práci orgánov, teda služieb mesta Nový Sad, uvádza nasledujúca tabuľka:

	Názov orgánov	Podané sťažnosti
1.	Mestská správa pre inšpekčné úkony	41
2.	Mestská daňová správa	17
3.	Stredisko sociálnej práce mesta Nový Sad	16
4.	Mestská správa pre stavebné pozemky a investície	15
5.	VKP Vodovod i kanalizácia Nový Sad	14
6.	Mestská správa pre urbanizmus a stavebné práce	11
7.	PU Radosno detinjstvo Nový Sad	10
8.	VKP Lisje Nový Sad	9
9.	VKP Čistoća Nový Sad	8
10.	VKP Parking servis Nový Sad	7
11.	VKP Informatika Nový Sad	7
12.	Mestská správa pre majetok a majetkovo-právne veci	6
13.	VMDP Nový Sad	4
14.	Mestská správa pre dopravu a cesty	4
15.	Mestská správa pre všeobecné záležitosti	4
16.	VKP Novosadska toplana Nový Sad	2
17.	Mestská správa pre komunálne veci	2
18.	VKP Tržnica Nový Sad	2
19.	VP Urbanizam Nový Sad	1
20.	Mestská správa pre sociálnu oblasť a ochranu detí	1
21.	Úrad právnej pomoci mesta Nový Sad	1
22.	Mestské zastupiteľstvo, keď pôsobí ako druhostupňový orgán	1

23.	VKP Zoohigijena i veterina Nový Sad	1
24.	Ústav ochrany kultúrnych pamiatok	1
25.	Mestská rada pre vzdelávanie	1
26.	Mestská knižnica mesta Nový Sad	1

Miestny ombudsman môže konštatovať, že štruktúra orgánov a služieb mesta, na prácu ktorých sa občania sťažovali, sa veľmi nezmenila, teda že v orgánoch a službách, na prácu ktorých sa občania sťažujú, je dlhodobá konštanta, pričom ide väčšinou o orgány a služby, s ktorými prichádza väčšina občanov do kontaktu s tými, ktorí sú zodpovední za riešenie najdôležitejších problémov, na ktoré občania upozorňujú. Ak túto tabuľku porovnáme s tabuľkou zo Správy za rok 2020, možno si všimnúť, že prvých sedem orgánov a služieb je podľa najväčšieho počtu sťažností rovnakých, len si vymenili miesto. Pri ďalších 8 orgánoch a službách je situácia rovnaká, teda od čísla 8 po číslo 15, ide o rovnaké orgány a služby ako v minuloročnej správe, len si vymenili miesto.

Okrem námietok k práci orgánov, teda služieb, ktorých prácu kontroluje miestny ombudsman, sa v roku 2021 občania sťažovali aj na právnické osoby, ktorých prácu miestny ombudsman nekontroluje, a preto bol miestny ombudsman vyhlásený za nekompetentný. Občania sa sťažovali na prácu republikových orgánov a inštitúcií (106 občanov), firiem (82 občanov), susedov a spoluobčanov (27 občanov), verejných exekútorov (27 občanov), odborných správcov a bytových spoločenstiev (21 občanov), orgánov a inštitúcií Autonómnej pokrajiny Vojvodiny (21 občanov), orgány a inštitúcie z iných územných samosprávnych celkov (20 občanov), rodinných príslušníkov (4 občania), advokátov (3 občania), miestne spoločenstvá (3 občania), Mestské zastupiteľstvo mesta Nový Sad a pracovné orgány Zhromaždenia (3 občania), Strednú školu Milana Petrovića Nový Sad (2 občania) a jeden občan na notára, Ochrancu občanov Srbskej republiky a Povereníctvo pre informácie verejného významu a ochranu osobných údajov.

Počas roka 2021 občania upozorňovali miestneho ombudsmana na tieto problémy: tichosť administratívy, komunálne problémy, nepresnosť vydávaných údajov, správanie zamestnancov v správnych orgánoch, dĺžka konania pred správnym orgánom, nefunkčnosť dodaných výrobkov, hlučnosť, neuznanie stavu, susedské správanie, poškodenie majetku, vymáhanie pohľadávok, vymáhanie pokút, výška daní, potreba právnej rady, nepresnosť pri predkladaní dokumentácie, nekonanie o rozhodnutiach iných orgánov, medziludské vzťahy, nespokojnosť s rozhodnutiami o súbehov, nefunkčný internetový portál, diskriminácia, nevykonávanie rozhodnutí, neupravovanie pracovnoprávných vzťahov, výška účtov, nelegálne stavby, selektívne správanie zamestnancov vo firme, podvody zo strany predajcov, dĺžka konania, znečisťovanie životného prostredia, hluk zo spoločností pôsobiacich v bytových domoch, čierne skládky, identifikácia pracovníkmi bezpečnosti, falšovanie podpisov pri rozhodovaní bytového družstva, svetelné znečistenie, oprava strechy, spoločná spotreba

vody, nevyplatenie mzdy, námietky proti rozhodnutiam zhromaždenia bytového družstva, chyby v údajoch vo verejných registroch a mnohé iné problémy.

Zo všetkých 208 prípadov ukončených v roku 2021 sú spôsoby dokončenia uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Spôsoby dokončenia konaní:	číslo
Sťažnosť zamietnutá pre nedostatok právomoci	65
Orgán problém vyriešil po oslovení miestneho ombudsmana	32
Strana na odpoveď úradov nereagovala	24
Sťažnosť zamietnutá – predčasná	20
Pozastavený postup – iné	17
Postup bol pozastavený – nezistili sa žiadne nezrovnalosti	15
Prípad bol postúpený Ochrancovi občanov Srbskej republiky	5
Sťažnosť zamietnutá – nedokončená	5
Sťažnosť zamietnutá – iné	4
Prípad bol postúpený pokrajinskému ochrancovi občanov – ombudsmanovi	3
Postup bol pozastavený – sťažnosť stiahnutá	3
Sťažnosť zamietnutá – zopakovaná	3
Sťažnosť zamietnutá – anonymná	3
Postup bol pozastavený – strana v ňom nespółpracovala	2
Zistené nedostatky – názory	2
Zistené nedostatky – predložený návrh	1
Iniciatíva zmeniť rozhodnutie	1
Oficiálna poznámka – iné	1
Prípad bol postúpený príslušnému orgánu	1
Pozastavené konanie – začaté ďalšie konanie	1
Spolu	208

Pokiaľ ide o adresy občanov a v situáciách, keď sa občania obrátili na miestneho ombudsmana ústne a nie písomne, výsledok týchto adries bol nasledovný: v 239 prípadoch sa miestny ombudsman vyhlásil za nekompetentného, v 72 prípadoch bolo predčasné osloviť miestneho ombudsmana, keď informoval účastníka, že sa musí najskôr obrátiť na príslušný orgán a až v prípade, že problém nevyrieši, môže podať sťažnosť miestnemu ombudsmanovi, pričom v 33 prípadoch občania vedeli o možnosti podať sťažnosť, pretože situácia je v kompetencii miestneho ombudsmana a prípad spĺňal predpísané podmienky na podanie sťažnosti. Zvyšných 11 situácií nespádajú do žiadnej z vyššie uvedených kategórií.

Podľa článku 37 ods. 4 rozhodnutia o miestnom ombudsmanovi v prípade zamietnutia sťažnosti má miestny ombudsman povinnosť poradiť sťažovateľovi o prípadných iných možnostiach ochrany jeho práv. Vo všetkých situáciách, teda aj pri

podaní podnetu, ktorý bol zamietnutý pre nekompetentnosť, ako aj pri ústnom rozhovore so stranami, miestny ombudsman najčastejšie odkázal občanov na Ochrancu občanov Srbskej republiky (73 občanov), potom na právnu pomoc (49 občanov), ďalej odbor ochrany spotrebiteľa na Ministerstve obchodu, cestovného ruchu a telekomunikácií (25 občanov), ďalej na pokrajinského ochrancu občanov – ombudsmana (11 občanov), splnomocnenca pre informácie verejného významu a ochranu osobných údajov (9 občanov) a ďalšie kompetentné inštitúcie.

4. PRÁCA MIESTNEHO OMBUDSMANA NA SŤAŽNOSTIACH OBČANOV

V priebehu roka 2021 viedol miestny ombudsman mesta Nový Sad, ako bolo uvedené, 241 konaní. V priebehu roka 2021 miestny ombudsman zaslal dve odporúčania, jeden návrh, jedno stanovisko a jednu iniciatívu na zmenu/uzákonenie nariadení. V priebehu roka 2021 miestny ombudsman, ako bolo uvedené, z vlastnej iniciatívy začal štyri konania. V tejto časti správy bude prezentovaných aj niekoľko prípadov, ktoré poznačili činnosť miestneho ombudsmana v predchádzajúcom roku a v ktorých miestny ombudsman neuviedol, že v práci správnych orgánov došlo k opomenutiam, ale konanie v niekoľkých prípadoch bolo ukončené inou cestou.

4.1 ODPORÚČANIA, STANOVISKÁ, NÁVRHY, INICIATÍVY

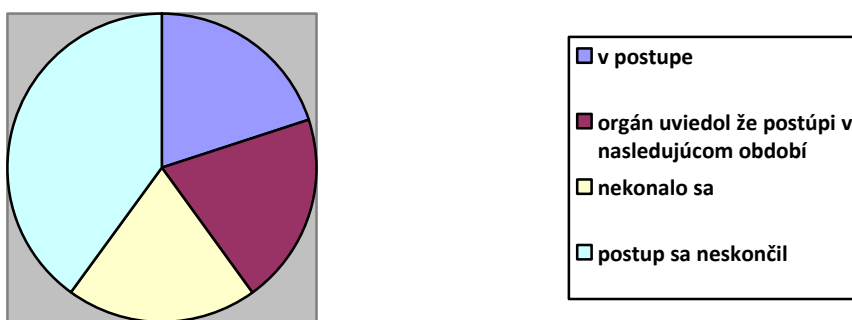
Podľa ustanovenia článku 42 Rozhodnutia o miestnom ombudsmanovi, ak miestny ombudsman zistí, že v práci orgánu alebo služby boli nedostatky, zašle orgánu alebo službe odporúčanie, stanovisko alebo návrh, ako odstrániť nedostatok. Orgán, tj útvar, ktorému miestny ombudsman zaslal odporúčanie, stanovisko alebo návrh, je povinný informovať miestneho ombudsmana o opatreniach, ktoré prijal, alebo o dôvodoch, prečo na základe odporúčania, stanoviska alebo návrhu nekonal, najneskôr do 30 dní odo dňa prijatia odporúčania, stanoviska alebo návrhu.

Ak orgán alebo služba nekoná na základe odporúčania, stanoviska alebo návrhu, alebo neinformuje miestneho ombudsmana o tom, čo urobil, alebo ak miestny ombudsman usúdi, že prijaté opatrenia nie sú vhodné, informuje orgán, ktorý dohliada na ich činnosť, tj Zhromaždenie mesta, primátora alebo mestskú radu, a môže tiež odporučiť určiť zodpovednosť vedúceho, ktorý vedie orgán alebo službu.

Právna povaha aktov vydaných miestnym ombudsmanom, najmä odporúčaní, je taká, že nemajú záväznú právnu silu. Miestny ombudsman preto nemá možnosť prinútiť správny orgán, aby konal určitým spôsobom, ale iba možnosť presvedčiť správny orgán argumentmi alebo právomocou, že predchádzajúci postup je nesprávny a že je potrebné ho zmeniť.

Na druhej strane, hoci odporúčania nie sú právne záväzné, správne orgány majú povinnosť spolupracovať s miestnym ombudsmanom. Ustanovenie článku 38 ods 4. Rozhodnutia o miestnom ombudsmanovi stanovujú, že ak orgán alebo služba nekoná v súlade s povinnosťami stanovenými v tomto rozhodnutí, miestny ombudsman vydá Odporúčanie, v ktorom informuje orgán alebo službu o predpísanej povinnosti spolupracovať s miestnym ombudsmanom. S cieľom uľahčiť pochopenie tejto situácie sa vyššie uvedené odporúčanie nazýva „Odporúčanie pre nespoluprácu“. Počas roku 2021 miestny ombudsman v žiadnom prípade nevydal tento typ odporúčania. Počet odporúčaní tohto typu je tradične nízky, no v priebehu minulého roka nebolo vydané ani raz, čiže vo všetkých prípadoch orgány mesta Nový Sad odpovedali na listy miestneho ombudsmana a predložili požadované údaje a dokumentáciu.

Podľa údajov miestneho ombudsmana v prípadoch z piatich podaných odporúčaní, stanovísk, návrhov alebo iniciatív orgány mesta konali v jednom, pri jednom orgán uviedol, že bude konať v ďalšom období, v jednom sa nekonalo, zatiaľ čo dva boli podané v konaniach, ktoré ešte nie sú ukončené, tj miestny ombudsman stále nemá informácie o tom, či sa nimi bude konať.

Okrem možnosti zasielania odporúčaní, návrhov, stanovísk a podnetov ustanovenie článku 44 ods. 1 Rozhodnutia o miestnom ombudsmanovi stanovuje, že miestny ombudsman môže konať z vlastnej iniciatívy, ak vychádza z vlastných vedomostí alebo získaných poznatkov z iných zdrojov, vrátane výnimočných a anonymných sťažností, posúdi, že konaním alebo nekonaním orgánu alebo služby došlo k porušeniu ľudských práv a slobôd. Ako bolo uvedené, v priebehu roku 2021 miestny ombudsman začal štyri konania na základe uvedeného článku.

1.

V konaní o sťažnosti občianky, v ktorej sa menovaná sťažuje na prácu Mestského úradu pre inšpekciu z dôvodu nevykonania rozhodnutia nariaďujúceho investorom odstrániť betónový vjazd na nesprávnom základe v podobe polygónu, nachádzajúcom sa na verejnom priestranstve, do 30 dní od doručenia rozhodnutia

miestny ombudsman po vykonaní úkonov zaslal Mestskej správe pre veci inšpekcie odporúčanie, aby v súlade s kladnými právnymi predpismi vykonala v rámci svojej pôsobnosti opatrenia smerujúce k tomu, aby sa vykonalo rozhodnutie.

Miestny ombudsman v priebehu konania zistil, že Mestská správa pre inšpekčné úkony, odbor stavebnej inšpekcie, vydala rozhodnutie, ktorým nariadil investorom odstrániť betónovú príjazdovú cestu nepravidelného základu vo forme polygónu umiestnenú na verejnom priestranstve do 30. dní od doručenia rozhodnutia, ako aj to, že rozhodnutie nebolo vykonané. Ďalej Mestská správa pre veci inšpekcie informovala miestneho ombudsmana, že investori podali žiadosť o následné vydanie stavebného povolenia (žiadosť o legalizáciu) a že konanie súvisiace s touto žiadosťou bolo prerušené z dôvodu odvolania účastníka konania na základe právoplatného rozhodnutia o legalizácii o zamietnutí alebo zamietnutí žiadosti o legalizáciu, ako aj o tom, že strana má možnosť podať novú žiadosť o legalizáciu, pokiaľ je zákon v platnosti, a že vzhľadom na vyššie uvedené sa upozorňuje, že mestská správa pre veci inšpekcie, postavená pred 27. novembrom 2015, nemôže pristúpiť k odstraňovaniu vjazdov na cesty, pokiaľ je predmetný zákon v platnosti (v zmysle možnosti podania novej žiadosti o legalizáciu) a pokiaľ sa právoplatným rozhodnutím nezamietne žiadosť o legalizáciu.

Miestny ombudsman v odporúčaní uviedol, že nie je možné prijať tvrdenia Mestskej správy pre veci inšpekcie, že odstránenie príjazdových ciest nie je možné vykonať, pokiaľ nebude možné akceptovať predmetný zákon (zákon o legalizácii stavieb), resp. a že strana mala možnosť podať novú žiadosť o legalizáciu, pokiaľ je príslušný zákon v platnosti, vzhľadom na to, že strana sa môže rozhodnúť novú žiadosť nepodať (strana odstúpila od predtým podanej žiadosti), a že nelegálne vybudované zariadenie stále existuje, a to na úkor sťažností na práva a právne záujmy žalobcu, ako aj na úkor verejného záujmu.

Majúc na zreteli, že cieľom konania je realizovať a chrániť práva občanov a že účelom konania je výkon rozhodnutí prijatých v konaní, miestny ombudsman zaslal odporúčanie mestskej správe pre inšpekčné úkony, že v súlade so zákonnými predpismi vykoná úkony v rámci svojej pôsobnosti s cieľom vykonať rozhodnutia.

Mestská správa pre veci inšpekcie informovala miestneho ombudsmana, že si vyžiadala pokyny Ministerstva výstavby, dopravy a infraštruktúry na ďalší postup v uvedenom prípade.

Konanie po sťažnosti nebolo v roku 2021 ukončené.

2.

Miestny ombudsman mesta Nový Sad z vlastnej iniciatívy inicioval konanie vo veci otázok súvisiacich s prácou pozemkovej reštitučnej komisie podľa zákona o spôsobe a podmienkach uznávania práv a reštitúcií pozemkov prevedených do sociálneho vlastníctva na základe poľnohospodárskeho pôdneho fondu a konfiškačnej povinnosti z povinného nákupu poľnohospodárskych produktov („Úradný vestník RS“, č. 18/91, 20/92 a 42/98).

Pri príležitosti spomínanej Iniciatívy sa miestny ombudsman obrátil na Správu majetku a majetkovo-právnych vecí mesta s cieľom získať informácie o tom, či v meste Nový Sad koná pozemková reštitučná komisia, či prebiehajú prípady, ak existuje či sú takéto prípady a či sú problémy v práci komisie pre reštitúciu pôdy.

Mestská správa majetku a majetkovo-právnych vecí predložila list, v ktorom uviedla, že pozemkovú reštitučnú komisiu tvorí predseda a štyria členovia, ktorí majú zástupcov. Za predsedu je vymenovaný sudca, za členov komisie sú vymenovaní jeden geodetik, jeden diplomovaný poľnohospodársky inžinier a dvaja členovia obecného zastupiteľstva. A keďže Mestskej správe pre majetky a majetko-právne veci článok 23 Rozhodnutia o mestských správach mesta Nový Sad („Úradný vestník mesta Nový Sad“ č. 52/08, 55/09, 11/10, 39/19, 60/10, 69/13, 70/16 a 54/20) bolo poverené plnenie odborných, administratívnych a technických úloh súvisiacich s prácou Komisie pre pozemkové reštitúcie, zaslala táto správa listy Správe mesta pre stavebné pozemky a investície Nový Sad, aby Mestskej správe navrhol z radov zamestnaných geodetov jedného člena a jeho zástupcu, Mestskej správe hospodárstva Nový Sad navrhla člena a jeho zástupcu z radov zamestnaných diplomovaných poľnohospodárskych inžinierov, ako aj Základný súd v Novom Sade na návrh predsedu komisie a jeho zástupcu sudcu Základného súdu v Novom Sade. Žiadalo sa o to za účelom predloženia návrhov predsedu a členov komisie, ako aj ich zástupcov do Zastupiteľstva mesta Nový Sad, komisie pre personálne otázky. Nakoľko je predpísané, že komisia pre pozemkové úpravy má dvoch členov z mestského zastupiteľstva, táto administratíva zaslala dňa 9. októbra 2020 mestskému zastupiteľstvu mesta Nový Sad list, aby navrhla dvoch členov zastupiteľstva, ako aj ich zástupcov.

Ďalej sa v liste uvádza, že na Mestskú správu majetku a majetkovo-právnych vecí boli doručené návrhy na predsedu a jeho zástupcu, ako aj členov a ich zástupcov z radov geodetov a diplomovaných poľnohospodárskych inžinierov, ale žiadne návrhy na dvoch členov a ich zástupcov z radov poslancov zo zloženia zastupiteľstva neboli doručené. Z tohto dôvodu vedenie informovalo miestneho ombudsmana, že vyšle urgenciu na úkony Služieb zastupiteľstva mesta Nový Sad a po predložení návrhu na dvoch členov a ich zástupcov zo zloženia zhromaždenia, budú vytvorené podmienky aby Zhromaždenie mesta Nový Sad podalo návrh na Ministerstvo pôdohospodárstva,

lesného hospodárstva a vodného hospodárstva na vytvorenie Povereníctva pozemkových reštitúcií.

Ďalej Mestská správa majetku a majetkovo-právnych vecí informovala miestneho ombudsmana, že na Mestskú správu majetku a majetkovo-právnych vecí sa v minulosti obrátilo viacero ľudí so žiadosťou o pokračovanie v konaní pred bývalou pozemkovou reštitučnou komisiou podľa predmetov, ktoré nie sú fyzicky v správe tohto mesta. Predpokladom je, že predmety, ktoré nie sú skončené, sú na príslušnom súde vzhľadom na to, že predsedom komisie je sudca a táto administratíva nemá presné záznamy o počte predmetov, o ktoré ide. Až vznikom nového zvolania komisie pre pozemkovú reštitúciu sa vytvoria podmienky na určenie presného počtu prípadov, v ktorých nebolo právoplatne rozhodnuté, a spôsob ich riešenia.

Miestny ombudsman so zreteľom na tvrdenia Správy majetku a majetkovo-právnych vecí mesta osloví v nasledujúcom období Správu za účelom získania informácií o ďalšej činnosti za účelom vytvorenia podmienok pre prácu komisie.

3.

V konaní o sťažnosti novosadskej občianky, v ktorej uvádza problém, ktorý má s Mestskou správou pre veci inšpekcie mesta Nový Sad z dôvodu neadekvátnej reakcie úradov na podanú žiadosť, miestny ombudsman mesta Nový Sad zaslal odporúčanie mestskej správe pre veci inšpekcie bezodkladne prijať všetky opatrenia v rámci svojej pôsobnosti na uloženie predpísaných opatrení a začatie vhodných postupov na potrestanie zodpovedných subjektov s cieľom umožniť riadne uzamknutie vchodových dverí v bytovom dome v Novom Sade.

Sťažovateľka poukazuje na problém, ktorý majú nájomcovia budovy v Novom Sade v dôsledku neadekvátnej reakcie obecného inšpektora na správy predložené nájomcami budovy o nedodržiavaní Rozhodnutia o všeobecnom domovom poriadku v bytových a bytovo-podnikateľských budovách na území mesta Nový Sad, pretože vchodové dvere do budovy sú nepretržite otvorené.

Mestská správa pre veci inšpekcie v odpovedi na sťažnosť informovala miestneho ombudsmana, že na základe terénneho prieskumu bolo zistené, že východ z vchodu do dvora budovy je skutočne otvorený, avšak z toho dôvodu, že vonkajšie signalizačné zariadenie na privolávanie nájomníkov v jednej jednotke budovy nie je vo funkcii.

Miestny ombudsman v priebehu konania zistil, že na zasadnutí Zhromaždenia nájomníkov konanom v roku 2007 bolo rozhodnuté o otvorení vchodových dverí do budovy od 9. do 15. hodiny, avšak bytové družstvo na zasadnutí konanom v r. 2010 sa rozhodlo uzamknúť vchodové dvere budovy 24 hodín denne. Zastupiteľstvo toho istého bytového družstva na svojom zasadnutí v roku 2019 rozhodlo, že vlastníci, teda

nájomcovia a užívatelia osobitných častí bytového domu sú povinní dôsledne udržiavať vchodové dvere uzamknuté 24 hodín denne, 7 dní v týždni bez výnimky.

Ministerstvo výstavby, dopravy a infraštruktúry podalo dňa 9. júla 2021 výklad ustanovenia § 14 ods. 1 bod 1 zákona o bývaní a údržbe budov („Úradný vestník RS“ č. 104/16 a 9/20), v ktorom sa okrem iného uvádza, že otázku, či správanie jednotlivce narúša pokojné užívanie bytov, je možné zisťovať inšpekčným dozorom, že § 124 ods. 1 bod 9 zákona ustanovuje právomoc obecnému inšpektorovi v jednotke miestnej samosprávy, či vlastníci osobitných častí v dome dodržiavajú všeobecný domový poriadok z § 76 ods. 1 zákona, takže sťažovateľka bola poučená, aby podala komunálnemu inšpektorovi žiadosť o kontrolný dohľad. Taktiež bolo uvedené, že v súvislosti s otázkou súvisiacou s povinnosťou vlastníka osobitnej časti umožniť prechod cez svoju osobitnú časť na opravu interkomu v súlade s § 14 ods. 1 bod 6 zákona, pretože táto záhada zasahuje do fungovania celého systému, že aplikácia tohto zákonného ustanovenia je povinná a sťažovateľka opäť bola odkázaná na pôsobnosť obecnej inšpekcie, ktorá v súlade s § 124 ods. 1 bod 2 a § 125 ods. 1 ods. 1 zákona kontroluje, či vlastníci osobitných častí dodržiavajú povinnosti ustanovené v § 14 a ukladajú primerané opatrenia. Rovnaký výklad uvádza, že pokiaľ ide o otázku, čo sú vchodové dvere, teda či sa vchodové dvere do budovy považujú za uličné dvere alebo iné dvere vo vstupnej hale, ministerstvo považuje, že vchodové dvere do budovy sú dvere oddeľujúce vonkajší priestor od uličnej strany budovy od vnútorného priestoru, teda spoločného vstupného komunikačného priestoru, ktorý slúži všetkým nájomcom.

Na zasadnutí konanom dňa 19. júla 2021 komisia pre nariadenia Zastupiteľstva mesta Nový Sad posúdila žiadosť sťažovateľky o autentický výklad článku 14 ods. 1 Rozhodnutia o pravidlách domového poriadku bytových a bytovo-podnikateľských budovách na území mesta Nový Sad. Komisia vo svojom závere určila Správu o žiadosti o autentický výklad, v ktorej sa okrem iného uvádza, že je nesporné, že sa v článku 14 ods. 1 uvedeného Rozhodnutia jasne uvádza záväzok nájomcov vchodové dvere budovy, ktoré nemajú externé signalizačné zariadenia na privolanie nájomcov ponechať ich odomknuté, okrem období uvedených v odseku 2 tohto článku Rozhodnutia, pričom v budovách, ktoré majú vonkajšie signalizačné zariadenia na privolanie nájomníkov, sa brána alebo vchodové dvere z dôvodu technických vlastností týchto zariadení zvonku automaticky zamykajú. Komisia tiež zaujala stanovisko, že usporiadanie vnútorných častí budovy, teda spoločných častí budovy, nemá vplyv na odlišný výklad článku 14 ods. 1 rozhodnutia. Komisia má tiež za to, že za bránu, teda vstupné dvere do budovy, sa považujú každé dvere z ulice s inštalovaným vonkajším signalizačným zariadením na privolávanie nájomníkov, cez ktoré sa vstupuje do spoločných častí budovy (napr. chodby). čo z Rozhodnutia jednoznačne vyplýva. Zastupiteľstvo mesta Nový Sad dňa 22. júla 2021 prijalo Správu o žiadosti o autentický výklad článku 14 ods.1 Rozhodnutia o všeobecnom domovom poriadku v bytových a bytovo-podnikateľských budovách v meste Nový Sad.

Na základe zistených skutočností miestny ombudsman zaujal stanovisko, že poverený obecný inšpektor reagoval neadekvátne na sťažnosť sťažovateľky, že vchodové dvere do budovy boli ponechané otvorené v rozpore s záväznými predpismi a rozhodnutím bytového družstva. Totiž zastupujúci obecný kontrolór si totiž nesprávne vyložil záver, že vchodové dvere budovy nie sú, ale že ide o vchod do dvora, teda že vchod nie je vchod priamo do chodby vedúcej do špeciálnych častí, ale z hlavného vchodu vedie k špeciálnym dverám, cez ktoré ďalej prechádza chodba vedúca do špeciálnych častí (bytov).

V súlade s vyššie uvedeným miestny ombudsman zaslal odporúčanie Mestskej správe pre veci inšpekcie v Novom Sade, aby primerane reagovala na predloženú prihlášku a v pôsobnosti uvedeného orgánu prijala opatrenia na odstránenie nezrovnalosti označenej sťažovateľkou.

Mestská správa pre veci inšpekcie konala na základe Odporúčania miestneho ombudsmana.

4.

V konaní o sťažnosti novosadskej občanky, v ktorej uvádza problém, ktorý má s VKP Lisje Nový Sad z dôvodu prenájmu hrobového miesta, zaslal miestny ombudsman mesta Nový Sad Stanovisko podľa ktorým je VKP Lisje Nový Sad povinný dodržiavať predpisy dokiaľ sú v platnosti, a že s tými musia zosúladiť svoju prax. Nedostatky predpisov nie je možné odstrániť zmenou praxe spoločnosti, ale v situácii, keď spoločnosť zistí nedostatok, je povinná iniciovať zmenu alebo doplnenie predpisov. Spoločnosť musí pri schvaľovaní využívania niektorých služieb spoločnosti pristupovať ku všetkým užívateľom rovnako, ktorí sa nachádzajú v rovnakej alebo podobnej právnej situácii rovnako.

Ako miestny ombudsman v konaní zistil, zosnulý nebol v čase smrti v manželskom zväzku, pričom z predchádzajúceho manželského zväzku má dve deti, z ktorých jedno je plnoleté. Po smrti zosnulého mu pohreb naplánovala bývalá manželka, s ktorou má dve deti, ktorá zaplatila aj náklady na pohreb. Pri tej príležitosti nebola uzavretá zmluva o užívaní hrobu, pretože firma ešte nedostala úmrtný list. Pohreb bol naplánovaný na základe úmrtného listu. Potom bola sťažovateľka informovaná, že ona ako bývalá manželka nemôže byť podpisovateľkou zmluvy a je potrebné, aby zmluvu podpísali deti zosnulej, teda staršie dieťa, ktoré je plnoleté. Rodičia zosnulého podali žiadosť o rezerváciu hrobového miesta pri hrobovom mieste, kde bol ich syn pochovaný, aby tam boli po ich smrti pochovaní.

Miestny ombudsman po analýze kladných právnych predpisov upravujúcich predmetnú problematiku konštatoval, že ustanovenie § 27 ods. 1 v rozhodnutí o výkone komunálnej činnosti, správe cintorína a pohrebnej službe je ustanovené, že hrob sa vydá do

užívania pre prípad úmrtia, teda podaním žiadosti o pohreb a že ustanovenie § 28 toho istého rozhodnutia stanovuje, že pre hrob a upravený pozemok, na ktorom spočívajú pozostatky zosnulého, sa výhrada robí vertikálne a že výnimočne z odseku 1 tohto článku v osobitných prípadoch ako sú povodne, rozliatie spodnej vody alebo za iných zvláštnych okolností, pre ktoré nie je možné vykonať zvislú rezerváciu hrobu, schvaľuje vodorovnú rezerváciu hrobu riaditeľ spoločnosti.

Kontroverznou situáciou, ktorá viedla k podnetu na miestneho ombudsmana, je uzavretie zmluvy o rezervácii hrobov s osobami, ktoré ešte žijú. Podľa stanoviska miestneho ombudsmana v konkrétnom prípade spoločnosť nepostupovala v súlade s ustanoveniami Rozhodnutia o výkone komunálnej činnosti, správe cintorínov a pohrebných službách. Totiž podľa ustanovení uvedeného rozhodnutia je možné dať hrob do užívania len v prípade úmrtia a vyhradiť hrob zvislo, a to len v prípade povodne, rozliatia podzemnej vody alebo iných zvláštnych okolností, ktoré by mohli spôsobiť aby nebolo možné urobiť zvislú hrobovú rezerváciu, hrob je možné rezervovať vodorovne.

Spoločnosť uviedla, že v tomto konkrétnom prípade, vedená zmyslom pre férovosť, predložila žiadosť rodičov zosnulého za zvláštnych okolností a schválila horizontálnu rezerváciu hrobového miesta pri hrobovom mieste pre jeho rodičov, s čím nesúhlasila. bývalá manželka a deti zosnulého.

Spoločnosť takto podľa miestneho ombudsmana postupovala v rozpore s ustanoveniami Rozhodnutia o komunálnej činnosti, správe cintorínov a pohrebných službách, pretože uvádza, že iba v prípade povodní, rozliatia vody alebo iných osobitných okolností môže byť horizontálna rezervácia hrobov, čo určite nie je požiadavka rodičov, aby boli pochovaní vedľa svojho dieťaťa, pretože v praxi je situácia oveľa bežnejšia ako povodne a rozliatie vody, aby členovia rodiny vyjadrili túžbu byť pochovaní spolu, čo v žiadnom prípade nemožno pripísať zvláštnym okolnostiam.

Avšak na druhej strane spoločnosť konala v súlade so zmyslom pre férovosť, čo je určite správanie spoločnosti, ktoré musí miestny ombudsman pochváliť, že spoločnosť mala pochopenie pre potreby užívateľov jej služieb a splnila požiadavky, ktoré sú pre používateľov mimoriadne dôležité, aj keď sú v rozpore s platnými predpismi.

Miestny ombudsman sa preto domnieva, že by bolo účelné a cieľavedomé, aby spoločnosť iniciovala novelizáciu Rozhodnutia o výkone komunálnych činností, správe cintorínov a pohrebných službách skôr, ako zmení prax, ktorú má pri riešení konania v súlade s pocitmi férovosti a spravodlivosti a riešenie potrieb v záujme svojich používateľov. Zároveň by mala spoločnosť zhodnotiť, ako by zmena ovplyvnila jej ďalšie

podnikanie, teda ak by boli prijaté všetky požiadavky osôb v podobnej alebo rovnakej situácii, či by to výrazne ovplyvnilo systém práce spoločnosti.

Spoločnosť informovala miestneho ombudsmana, že predmetné rozhodnutie zmení a doplní.

5.

Sťažnosť na miestneho ombudsmana mesta Nový Sad podal anonymný sťažovateľ a na základe toho miestny ombudsman z vlastnej iniciatívy začal konanie. Podstata sťažnosti sa odráža v dvoch problémoch. Prvým je nemožnosť podávania sťažností Mestskej knižnici v Novom Sade prostredníctvom elektronického formulára na oslovovanie občanov, ktorý je dostupný na webovej stránke Mestskej knižnice v Novom Sade, pričom emailová adresa knižnice nie je zvýraznená a zamestnanci nechcú prijímať sťažnosti telefonicky. Ďalší problém sa prejavuje v odhalení identity člena knižnice, ktorý vracia knihu tak, že sa meno člena knižnice nahlas prečíta pred ľuďmi, ktorí sú v tom čase nablízku.

V odpovedi Mestskej knižnice v Novom Sade sa uvádza, že riaditeľ Mestskej knižnice zorganizoval stretnutie k podnetu na prerokovanie námietok a občanke, ktorá podnet zaslala miestnemu ombudsmanovi, bolo odpovedané ako i to, že tvrdenia sťažovateľky, že nemala možnosť zaslať podnet priamo Mestskej knižnici mesta Nový Sad, sú nesprávne. Taktiež bolo konštatované, že pracovníci Mestskej knižnice nemôžu ovplyvňovať hluk pouličných hudobníkov a knihy sa vydávajú pri dverách budovy cez nastavenú zábranu z plexiskla z dôvodu opatrení kompetentných orgánov.

Medzitým sa na miestneho ombudsmana opäť obrátila anonymná sťažovateľka s tým, že ju kontaktovala Mestská knižnica mesta Nový Sad, ktorá jej sťažnosti akceptovala a vyriešila ich, že hlavným cieľom sťažovateľky nebolo sťažovať sa na prácu Mestskej knižnice, ale na opomenutia štátu Srbsko a že pred podaním sťažnosti miestnemu ombudsmanovi zareagovala predčasne bez toho, aby čakala na odpoveď zamestnancov knižnice.

Vzhľadom na to, že Mestská knižnica uviedla, že pristúpila k riešeniu problému, na ktorý poukázala sťažovateľka, že sťažovateľka informovala miestneho ombudsmana, že ju kontaktovala Mestská knižnica v Novom Sade a že je spokojná s odpoveďou inštitúcie, miestny ombudsman mesta Nový Sad sa rozhodol, že pozastaví začaté konanie.

6.

Vo veci na podnet dvoch občanov miestny ombudsman po uskutočnenom konaní zaslal Mestskej správe pre urbanizmus a výstavbu návrh, aby pri rozhodovaní o správnych veciach postupovala v súlade so zásadami zákona o všeobecnom správnom konaní a aby okrem toho, že prihliada na záujmy účastníkov konania, mala prihliadať i na záujmy tretích

osôb, teda osôb, ktoré nie sú účastníkmi konania, ale ktorých právo priamo súvisí s konaním orgánu.

Miestny ombudsman sa domnieva, že orgán by mal prihliadať na celú situáciu počas konania a dbať na to, aby výkon práv a právnych záujmov účastníkov konania nebol na úkor práv a právnych záujmov tretích osôb resp. ani na úkor verejného záujmu.

V konkrétnej sťažnosti občania uvádzajú, že postupom Mestskej správy pre urbanizmus a stavebné veci boli v procese vydávania stavebných povolení porušené ich práva povolením zlúčenia viacerých parciel do jednej, hoci jedna z troch zlúčených parciel nemohla byť zlúčená s predmetovými parcelami, ale výlučne s parcelou vo vlastníctve sťažovateľov.

Občania uvádzajú, že uvedeným konaním úradov došlo k porušeniu verejného záujmu z dôvodu porušenia Plánu podrobnej regulácie, ale aj plánovaného urbanistického vzhľadu a záujmu sťažovateľov tým, že parcela v ich vlastníctve nespĺňa požiadavky na samostatnú výstavbu bytového domu, takže v dôsledku uvedeného konania predmetná parcela zostala podľa úradov „uväznená“ medzi dvoma bytovými domami bez možnosti, aby sa na nej mohlo stavať.

V súvislosti s predmetovej sťažnosti sa miestny ombudsman obrátil na Mestskú správu mesta Nový Sad pre urbanizmus a výstavbu a dostal vyjadrenia od orgánu, ktorý sa odvoláva na predpisy, ktoré umožňujú vydanie stavebného povolenia ako v tomto prípade. Miestny ombudsman inicioval stretnutie so zástupcami úradov, aby poukázal na postavenie sťažovateľov, no na stretnutí zástupcovia úradov zotrvali pri všetkých predtým predložených odpovediach, teda pri názore, že v zmysle zlúčenia parciel plánovací dokument bol dodržaný, pokiaľ ide predpisy z doručenej odpovede ako aj z hľadiska počtu podlaží stavby, na ktorú bolo vydané stavebné povolenie.

Orgán počas stretnutia nespochybnil, že pozemok sťažovateľov je nevhodný na samostatnú výstavbu, teda bola mu známa uvedená skutočnosť, ako aj situácia, v ktorej sa sťažovatelia nachádzajú.

Majúc na zreteli vyššie uvedené, teda skutočnosť, že orgán predložil odpovede na všetky otázky sťažovateľov a zotrval na tom, že napadnuté stavebné povolenie bolo vydané v súlade s platnými predpismi, po vykonanom konaní miestny ombudsman nezistil konkrétne nedostatky v práci Mestského úradu pre urbanizmus a výstavbu v oblasti zákonnosti postupu orgánov.

Miestny ombudsman sa však domnieva, že postup orgánov v tomto konkrétnom prípade nebol účelný, teda že nebol v súlade so základnými zásadami konania správnych orgánov, ktoré predpisujú ustanovenia zákona o všeobecnom správnom konaní. Úlohou orgánu totiž nie je len chrániť právo účastníkov konania, ale aj to, že orgán musí dbať na to, aby výkon ich práva nebol na ujmu iných osôb, pretože hranice uskutočňovania záujmu jednotlivcov sú záujmami iných osôb.

Miestny ombudsman sa domnieva, že Mestská správa pre urbanizmus a výstavbu pri konaní v tejto konkrétnej veci v určitých fázach predchádzajúcich konaniu o vydaní stavebného povolenia nepostupovala v súlade s uvedenou zásadou zákona, vzhľadom na to, že výsledkom pri žalobe orgán nezohľadnil záujem osoby, ktorá nie je účastníkom konania (hoci bol zoznámený s jej situáciou, a to, že pozemok sťažovateľa je nevhodný na samostatnú výstavbu, a že druhý pozemok na hranici s pozemkom sťažovateľa je už využívaný, pozemok sťažovateľov sa stáva prakticky nevyužitelným), ale len o tom, že zlúčením vyššie uvedených pozemkov je možné zväčšiť plochu na výstavbu bytového domu spôsobom, ktorý predpokladal investora.

Miestny ombudsman sa domnieva, že orgán by mal viac dbať na záujmy tretej osoby, teda osoby, ktorá nie je účastníkom konania, ale ktorej právo priamo súvisí s konaním orgánu a v tom zmysle vykonávať určité úkony, najmä preto, že mal v tomto prípade poznatky o probléme a situácii, v ktorej sa z hľadiska výstavby sťažovateľa nachádzajú.

Z týchto dôvodov miestny ombudsman zaslal vyššie uvedený návrh a navrhol orgánu ešte raz preskúmať celý spis a prípadné možnosti riešenia problémov, na ktoré poukázali občania. Mestská správa urbanizmu a výstavby predložila v súvislosti s predloženým návrhom miestnemu ombudsmanovi vyjadrenie, v ktorom zostáva na už skôr uvedenom stanovisku.

7.

V prípade sťažnosti občianky, ktorá sa v roku 2020 sťažovala na prácu VKP Parking servis Nový Sad, pretože jej spoločnosť nechce vydať zvýhodnený parkovací lístok, aj keď vlastní byt v Novom Sade, pretože nemá nahlásený pobyt v meste Nový Sad, miestny ombudsman začal konanie o podanej sťažnosti a po zhromaždení potrebných informácií a skutočností a na základe článku 23 Rozhodnutia o miestnom ombudsmanovi predložil VKP Parking servis Nový Sad a Mestskej správe pre dopravu a pozemné komunikácie mesta Nový Sad Podnet na zmeny a doplnky k Poriadku o podmienkach a spôsobe využívania osobitných parkovísk na území mesta Nový Sad („Úradný vestník mesta Nový Sad“, č. 46/2019 a 56/2019), ktorým sa podrobnejšie venovala Správa za rok 2020.

Občianka sa však v roku 2021 obrátila na miestneho ombudsmana so sťažnosťou na prácu Mestskej správy pre dopravu a pozemné komunikácie, nakoľko nebola spokojná s vysvetlením, ktoré jej orgán poskytol ako odpoveď na podnet na zmenu poriadku, z dôvodu že Pravidlá sa predsa nezmenili.

Miestny ombudsman mesta Nový Sad sa v súvislosti so sťažnosťou obrátil na Mestskú správu dopravy a pozemných komunikácií a dostal odpoveď od orgánu, v ktorom informoval miestneho ombudsmana, že orgán prijal Pravidlá, ktorými sa menia a dopĺňajú Pravidlá o podmienkach a spôsobe využívania špeciálnych parkovísk na území mesta Nový Sad pre zvýhodnených užívateľov, ako aj to, že je rovnakým v článku 1 uvedené, že

právo na zvýhodnený parkovací lístok má nájomca, ktorý má trvalé alebo prechodné bydlisko na ulici, kde je samostatné parkovisko, tzv. pešej zóny a osobné vozidlo vo vlastníctve.

Miestny ombudsman nahliadol do Úradného vestníka mesta Nový Sad č. 40 z 22. septembra 2021, v ktorom boli uverejnené Pravidlá, informoval o uvedených sťažovateľku a následne prerušil konanie, vzhľadom na to, že problém, na ktorý občianka upozornila, bol vyriešený.

8.

Miestny ombudsman mesta Nový Sad začal z vlastnej iniciatívy a predložil Podnet Mestskej správe pre dopravu a pozemné komunikácie na zmenu Rozhodnutia o verejnom parkovaní v meste Nový Sad („Úradný vestník mesta Nový Sad“ č. 4/2010, 5/2010 - opravené, 19/2010-opravené, 50/2010, 44/2011, 38/2012, 7/2013-opravené, 28/2014, 11/2015, 74/2016, 21/2017, 61/2017, 42/2018, 59/2018 a 61/2019) a Poriadku o podmienkach a spôsobe využívania osobitných parkovísk na území mesta Nový Sad („Úradný vestník mesta Nový Sad“, č. 46/2019 a 56/2019) v zmysle rozšírenia zoznamu zvýhodnených užívateľov parkovacích miest, ktorý by zahrnul aj osoby so zdravotným postihnutím.

V ďalšom prípade, ktorý bol ukončený pre nečinnosť sťažovateľa, sa na miestneho ombudsmana mesta Nový Sad obrátil otec mladého muža so zdravotným postihnutím, ktorému bola určená potreba pomoci a starostlivosti inej osoby a fyzické poškodenie 100%. Sťažovateľ v podnete poukázal na to, že podal žiadosť o vydanie nálepky na označenie jedného vozidla osoby so zdravotným postihnutím, teda člena spoločnej domácnosti, za účelom využívania parkovacích miest určených pre osoby so zdravotným postihnutím, ale že dostal informáciu, že jeho žiadosť bola zamietnutá, keďže jeho syn nemá telesné postihnutie.

Pri príležitosti podaného podnetu Mestská správa sociálnoprávnej ochrany detí predložila vyjadrenie, že podľa Rozhodnutia o verejných parkoviskách na území mesta Nový Sad sú parkovacie miesta pre občanov so zdravotným postihnutím využívané osobami s poškodenými končatinami dôležité pre vedenie vozidla najmenej 70 %, osoby trpiace dystrofiou, paraplégiou, kvadruplégiou, detskou mozgovou obrnou a sklerózou multiplex, osoby so zrakovým postihnutím najmenej 90 %, vojnoví invalidi a vojnoví invalidi v čase mieru, civilní vojnoví invalidi I. až IV. skupiny invalidity a osoby na dialýze. Mestská správa sociálnoprávnej ochrany detí vydáva akt o splnení podmienok na vydanie predmetnej nálepky na základe zdravotnej a inej dokumentácie.

Taktiež sa vo vyjadrení Mestskej správy sociálnoprávnej ochrany detí uvádza, že podľa údajov, ktoré má uvedená správa k dispozícii, syn sťažovateľa má 100%-né poškodenie tela, ale že nejde o poškodenie končatín, teda že syn sťažovateľa nespĺňa

predpísané podmienky na vydanie nálepky na označenie jedného vozidla osoby so zdravotným postihnutím, teda člena spoločnej domácnosti.

Účelom privilégia je poskytnúť priaznivejšie podmienky na využívanie verejných parkovísk pre tých, ktorí majú problémy s pohybom a používaním verejnej dopravy, pretože pri pohybe používajú invalidné vozíky a iné ortopedické pomôcky, a z toho dôvodu sú prepravovaní oveľa častejšie prepravujú predovšetkým osobným automobilom.

Miestny ombudsman v Novom Sade po analýze tvrdení sťažovateľa, ustanovení miestnych predpisov upravujúcich predmetnú oblasť a odpovedí príslušných orgánov na základe sťažnosti rozhodol, že podľa súčasných predpisov neexistuje základ na prijatie žiadosti sťažovateľa o nálepku na označenie vozidla osoby so zdravotným postihnutím, teda člena spoločnej domácnosti, pretože syn sťažovateľa nespĺňa podmienky predpísané ustanovením § 13 ods.1 Rozhodnutia o verejných parkoviskách na území Mesta Nový Sad.

Avšak podrobnou analýzou Rozhodnutia o verejnom parkovaní v meste Nový Sad a Pravidiel o podmienkach a spôsobe využívania osobitného parkovania na území mesta Nový Sad však miestny ombudsman skonštatoval, že v pôsobnosti Mestskej správy pre dopravu a pozemné komunikácie mesta Nový Sad chýbajú predpisy a domnieva sa, že porušovanie práv občanov je spôsobené nedostatkami v predpisoch.

Miestny ombudsman totiž určil, že článok 19 Rozhodnutia o verejnom parkovaní na území mesta Nový Sad a toho, čo je predpísané v článku 3 Pravidiel o podmienkach a spôsobe využívania špeciálneho parkovania v meste Nový Sad v súlade s uvedeným ustanovenia nie je uvedené, že osoby so zdravotným postihnutím majú právo na zvýhodnený parkovací lístok. Uvedená úprava poskytuje možnosť zvýhodneného parkovania nájomcom v blízkosti bydliska, rodinám s tromi deťmi, užívateľovi prevádzkarne a členovi spoločnej domácnosti osoby so zdravotným postihnutím alebo osobám so zdravotným postihnutím, nešpecifikuje však možnosť zvýhodneného parkovania pre ľudí s vývinovými poruchami.

Situácia, na ktorú poukázal sťažovateľ, poukazuje na skutočnosť, že osobám so zdravotným postihnutím je zabezpečená možnosť bezplatného parkovania na parkoviskách špeciálne označených na parkovanie vozidiel osôb so zdravotným postihnutím alebo členom ich rodín a že osobám s vývinovými poruchami nie sú poskytnuté žiadne spôsoby zvýhodneného parkovania.

Miestny ombudsman sa preto domnieva, že pre zlepšenie postavenia ľudí so zdravotným postihnutím by bolo užitočné poskytnúť im a ich rodinným príslušníkom ďalšiu podporu prostredníctvom možnosti udeľovania zvýhodneného parkovacieho lístka na používanie v celom meste. Uvedený zvýhodnený parkovací lístok by sa týkal osôb so zdravotným postihnutím (ktoré nemajú poškodenia končatín, tj nemajú ťažkosti s pohybom a teda nemajú možnosť vydať nálepku na

označenie jedného vozidla osoby so zdravotným postihnutím), čo by sa preukázalo predložením príslušnej zdravotnej dokumentácie. Zvýhodnené parkovanie by výrazne uľahčilo postavenie ľudí so zdravotným postihnutím z ekonomického hľadiska.

Zvýhodnené parkovanie by sa v tejto situácii vzťahovalo len na štandardné parkovacie miesta. Parkovacie miesta pre osoby so zdravotným postihnutím, ktoré sú zväčšené, vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím s poškodením končatín, by tak neboli dodatočne zaťažované novými užívateľmi.

Postup stále prebieha.

4.2 PRÍPADY VEDENÉ V 2021. ROKU

Prípady, ktoré miestny ombudsman vypracuje na základe sťažností občanov, sa končia v oveľa väčšom počte iným spôsobom, ako je počet prípadov, ktoré sa končia vydaním odporúčania, návrhu, stanoviska alebo postúpenia iniciatívy na zmenu / doplnenie nariadení.

Nasledujúce odseky uvedú niektoré z prípadov, ktoré miestny ombudsman riešil v roku 2021.

1.

Na miestneho ombudsmana sa obrátil občianka, ktorá upozornila na problém s odvozom záhradného odpadu v Begeč.

Občianka uvádza, že záhradný odpad nebol v predchádzajúcom období odstraňovaný, že obyvatelia Begeča začali spaľovať záhradný odpad, osadou sa šíril hustý dym, ktorý obťažuje obyvateľov a viackrát kontaktovala VKP Čistoča Nový Sad a upozornila na naliehavý a súrny odvoz záhradného odpadu v Begeči, ale problém sa nevyriešil.

V súvislosti so sťažnosťou sa miestny ombudsman obrátil na VKP Čistoča Nový Sad s cieľom získať informácie súvisiace s tvrdeniami zo sťažnosti.

Po oslovení VKP Čistoča Nový Sad sťažovateľka telefonicky informovala miestneho ombudsmana, že problém bol vyriešený, teda že VKP Čistoča odviezla záhradný odpad z Begeča.

Majúc na zreteli vyššie uvedené, teda skutočnosť, že v priebehu konania boli odstránené nedostatky, na ktoré sa sťažnosť vzťahuje, miestny ombudsman konanie o podnete prerušil.

2.

Občianka podala sťažnosť miestnemu ombudsmanovi na prácu Mestskej daňovej správy, pretože jej bolo v roku 2020 doručené rozhodnutie o určení dane z nehnuteľností v jej vlastníctve, následne však Mestská daňová správa vyniesla rozhodnutie na rok 2020. ai na nehnuteľnosti, ktorých nie je vlastníkom, ale má len nahlásený pobyt na uvedenej adrese nehnuteľnosti. Ďalej uvádza, že na rok 2021 bolo rozhodnuté o určení dane z nehnuteľností za obe nehnuteľnosti a proti rozhodnutiu podala námietky.

V súvislosti s podaným podnetom sa miestny ombudsman obrátil na Mestskú daňovú správu, z ktorej bol doručený list, že rozhodnutie o určení dane z nehnuteľností na roky 2020 a 2021 bolo opravené a sťažovateľka zároveň informovala miestneho ombudsmana, že problém je vyriešený.

Na základe uvedeného miestny ombudsman prerušil konanie o uvedenej sťažnosti.

3.

Miestny ombudsman konal na základe sťažnosti občana, v ktorom sa sťažoval na prácu VKP Lisje Nový Sad z dôvodu nevyriešenia problému súvisiaceho s poškodením náhrobného kameňa. Menovaný uviedol, že bol nájomcom hrobky po dobu 30 rokov, pomník kúpil od VKP Lisja a následne došlo k posunutiu náhrobku, v dôsledku čoho vznikli na doske praskliny.

Ohľadom tejto predmetnej sťažnosti sa miestny ombudsman obrátil na VKP Lisje Nový Sad, aby od kompetentných v spoločnosti získal informáciu, či hlásenie občanov o oznámení občana určilo spôsob premiestnenia tabule, pri ktorom došlo k poškodeniu náhrobného kameňa, čiže ako k poškodeniu došlo a prípadne kto túto škodu spôsobil.

VKP Lisje Nový Sad predložilo list miestnemu ombudsmanovi, v ktorom sa uvádza, že VKP Lisje Nový Sad opraví poškodenie hrobky na Mestskom cintoríne v Novom Sade, ktorého sa sťažnosť týka. Sťažovateľ predložil miestnemu ombudsmanovi svoje vyhlásenie, v ktorom uviedol, že predmetná hrobka bola uvedená do pôvodného stavu.

Miestny ombudsman s prihliadnutím na vyjadrenie sťažovateľa následne prerušil konanie o sťažnosti.

4.

Miestnemu ombudsmanovi podal sťažnosť občan z Rumenky, ktorý uvádza, že v Rumenke na konci Kanalskej ulice bola vybudovaná čistiareň odpadových vôd,

následne sa objavil silný dusivý nepríjemný zápach splaškových vôd a problém riešil ako aj to, že sa ohľadne uvedeného problému najprv telefonicky a následne aj písomne obrátil na VKP Vodovod i kanalizácia, Mestskej správe pre veci inšpekcie, Mestskej správe pre ochranu životného prostredia, Ústavu verejného zdravotníctva Vojvodiny, primátorovi mesta Nový Sad, Pokrajinskému sekretariátu pre urbanizmus a ochranu životného prostredia a Mestskej správe pre stavebné pozemky a investície ako aj miestnemu ombudsmanovi mesta Nový Sad.

Keď ide o podanú sťažnosť miestny ombudsman sa obrátil na VKP Vodovod i kanalizácia, Mestskej správe pre veci inšpekcie, Mestskej správe pre ochranu životného prostredia, Mestskej správe stavebných pozemkov a investícií a Pokrajinskému sekretariátu pre urbanizmus a ochranu životného prostredia. od ktorých boli doručené odpovede, pokiaľ ide o tvrdenia v sťažnosti.

Mestská správa pre veci inšpekcie predložila miestnemu ombudsmanovi list, v ktorom sú v chronologickom slede uvedené všetky činnosti, ktoré odbor inšpekcie ochrany životného prostredia v rámci svojej pôsobnosti vykonal, ako aj záver, že inšpektor vydal rozhodnutie o zastavení konania proti dohliadanému subjektu VKP Vodovod a kanalizácia v procese implementácie opatrení na ochranu ovzdušia pred znečisťovaním, pretože nie sú podklady pre jeho ďalšie riadenie. List sa odvoláva na Stanovisko Ministerstva životného prostredia, ktoré bolo v tomto prípade získané.

Ďalej sa na podnet miestneho ombudsmana uskutočnilo stretnutie so zástupcami VKP Vodovod i kanalizácia, na ktorom sa dospelo k záveru, že VKP Vodovod i kanalizácia prešetrí možnosť vytvorenia ochranného zeleného pásu okolo čističky odpadových vôd.

VKP Vodovod i kanalizácia Nový Sad zaslal 10. decembra 2021 list miestnemu ombudsmanovi, v ktorom uviedol, že VKP Vodovod i kanalizácia Nový Sad začal s návrhom vypracovania projektu ochranného zeleného pásu okolo čističky odpadových vôd v Rumenke a čo je v súlade so spoločným záverom zo stretnutia zo dňa 10. mája 2021 v priestoroch VKP Vodovod i kanalizácia, že spoločnosť už komunikuje s VKP Gradsko zelenilo Nový Sad a v tom smere, že spoločnosť pre potreby VKP Vodovod i kanalizácia vypracuje ideový návrh a vyhotoví ochranný pás zelene, čo znamená vysadiť príslušné stromy na pozemku, kde sa v Rumenke nachádza predmetná čistička, presnejšie v páse smerom k sídlisku. Ochranný zelený pás bude realizovaný hneď ako to poveternostné podmienky dovoľia, čím bude poverený VKP Gradsko zelenilo.

Majúc na zreteli vyššie uvedené, teda list Mestskej správy pre veci inšpekcie ako aj list adresovaný na VKP Vodovod i kanalizácia, miestny ombudsman prerušil konanie o sťažnosti s tým, že miestny ombudsman sa obráti na VKP Vodovod i kanalizácia v roku 2022, aby získal informácie o vykonaných prácach na ochrannom zelenom páse.

5.

Miestny ombudsman dostal list od občana, v ktorom sa uvádza, že v Novom Sade je problém s vyhadzovaním odpadkov na ulici. Totiž na začiatku ulice, pred jeho obytným domom, sú umiestnené kontajnery na smeti, takže je každodenným javom, že sa okolo kontajnerov povalujú odpadky, vzniká skládka a problém navrhuje riešiť dlhodobo tým, že treba postaviť podzemné kontajnery.

V súvislosti s touto sťažnosťou sa miestny ombudsman obrátil na VKP Čistoća Nový Sad, ktorý uviedol, že v roku 2021 nie sú finančné prostriedky na nákup nových podzemných kontajnerov na likvidáciu odpadu (okrem pre sídlisko Jugovićevo), vzhľadom na súčasnú ťažkú finančnú situáciu a že ak sa objaví príležitosť v niektorom budúcom období, v tom prípade VKP Čistoća podzemné kontajnery nainštaluje na území mesta Nový Sad.

V súvislosti so žiadosťou o osadenie podzemných kontajnerov na likvidáciu odpadu bol sťažovateľ usmernený, aby sa písomne obrátil na svoje miestne spoločenstvo s návrhom, aby sa miestne spoločenstvo mohlo obrátiť na Mestskú správu pre stavebné pozemky a investície a VKP Čistoća Nový Sad s uvedeným návrhom, čiže aby sa v roku 2022 zabezpečili finančné prostriedky na nákup a osadenie podzemných kontajnerov na území miestneho spoločenstva.

Ďalej sťažovateľ predložil návrh, aby do vyriešenia otázky osadenia podzemných kontajnerov bol jeden kontajner premiestnený do dvora jeho budovy pre potreby obyvateľov budovy a druhý kontajner bol presunutý na iné miesto bližšie k budove, ku ktorej patrí.

VKP Čistoća Nový Sad informovalo miestneho ombudsmana, že kontajnery umiestnené pred budovou sťažovateľa boli zo strany VKP Čistoća stiahnuté, teda premiestnené pred inú budovu, a že budova sťažovateľa dostala jeden kontajner na použitie na dvore budovy.

Vzhľadom na to, že VKP Čistoća Nový Sad prijal opatrenia v rámci svojej kompetencie, miestny ombudsman prerušil konanie o sťažnosti.

6.

Sťažovateľka sa obrátila na miestneho ombudsmana so sťažnosťou na činnosť Strediska sociálnej práce mesta Nový Sad. V podnete uvádza, že v postupe pozbavenia spôsobilosti na právne úkony jej otca Ústredie sociálnej práce Nový Sad sa v konaní o zbavenie jeho spôsobilosti na právne úkony nevyhlásilo za nespôsobilého a vec odovzdalo príslušnému Ústrediu sociálnej práce.

Majúc na zreteli vyššie uvedené, miestny ombudsman mesta Nový Sad sa obrátil na Ústredie sociálnej práce mesta Nový Sad so žiadosťou o uvedenie právneho základu nekonania o podanej žiadosti a aby sa Ústredie sociálnej práce mesta Nový Sad vyhlásilo

za miestne nekompetentné a prípad postúpilo miestne príslušnému Stredisku sociálnej práci.

Pri príležitosti podanej sťažnosti Ústredie sociálnej práce mesta Nový Sad predložilo miestnemu ombudsmanovi vyjadrenie, v ktorom sa uvádza, že po reakcii miestneho ombudsmana bolo žiadosť sťažovateľky vybavená.

V súlade s vyššie uvedeným miestny ombudsman mesta Nový Sad prerušil konanie vo veci predmetnej sťažnosti.

7.

Sťažovateľka z Nového Sadu podala sťažnosť miestnemu ombudsmanovi mesta Nový Sad na prácu Predškolskej ustanovizne Radosno detinjstvo v Novom Sade s tým, že je obeťou domáceho násillia a slobodnou matkou dvoch detí, o čom predložila platné dôkazy. Uviedla tiež, že požiadala o zápis mladšieho dieťaťa do škôlky, ale jej nevyhoveli a proti tomu istému rozhodnutiu ustanovizni podala sťažnosť, ktorá bola zamietnutá. Domnieva sa, že ako obeť násillia a slobodná matka má právo na prednostné zapísanie dieťaťa do predškolského zariadenia.

Po príhovore miestneho ombudsmana ustanovizeň informovala miestneho ombudsmana, že dieťa sťažovateľky je zapísané do materskej školy a v ústnom rozhovore s miestnou ombudsmankou sťažovateľka potvrdila, že tvrdenia ustanovizne sú správne, teda že dieťa začalo navštevovať predškolské zariadenie.

8.

V prípade sťažnosti občana na prácu Mestskej daňovej správy mesta Nový Sad z dôvodu neodpovedania úradov na odoslanú elektronickú poštu, aby občan získal informácie o možnostiach preplatenia, odpisu alebo zníženia dlhu, zaplatenia dlhu v splátkach, keďže sťažovateľ užíva byt osoby, ktorá zomrela, miestny ombudsman začal konanie a obrátil sa na úrad.

Miestny ombudsman dostal od orgánu odpoveď, v ktorej sa orgán k podnetu sťažovateľa vyjadril a informoval miestneho ombudsmana, že na prerokovanie všetkých sporov ohľadom dlhu v mene dane z nehnuteľnosti a jej platenia v splátkach budú pozvaní dedičia majiteľa bytu. čo bolo následne oznámené sťažovateľovi, ktorý sa mu za jeho konanie poďakoval.

9.

V prípade podľa sťažnosti občianky na prácu Mestskej daňovej správy z dôvodu zadĺženosti, o ktorej občianka nebola informovaná, sa na orgán obrátil miestny ombudsman a po zvážení celej problematiky správca dane odstránil nedostatky, na ktoré občianka upozornila.

Občianka sa totiž sťažovala na prácu Mestskej daňovej správy z toho dôvodu, že dostala od orgánu Výstražné upomienky, ktoré podľa nej v roku 2017 ten istý orgán zrušil

a do dňa, keď ho dostala, ani nevedela, že existuje, vzhľadom na to, že po zrušení dlhu dostala upozornenie v nasledujúcom roku s rozhodnutím na výrazne nižšiu sumu, čo v podstate aj bolo v skutočnosti v súlade s predpismi. Občianka uvádza, že o dlhu bola prvýkrát informovaná v roku 2021, teda po štyroch rokoch, a domnieva sa, že dlh takto dosiahol výšku, ktorú ona nedokáže zaplatiť a preto sa aj obrátila na miestneho ombudsmana.

Miestna ombudsmanka bola po oslovení Mestskej daňovej správy informovaná, že orgán vydal Rozhodnutie, ktorým sťažovateľkinu žiadosť schválil ako dôvodnú, čo aj ona potvrdila a konanie bolo prerušené.

10.

Na miestneho ombudsmana sa obrátila občianka so sťažnosťou na činnosť VKP Lisje Nový Sad z dôvodu poškodenia pomníka na hrobovom mieste pri výstavbe nových hrobov v okolí. Keďže sa menovaná obrátila na spoločnosť, ktorá jej reklamáciu zamietla s vysvetlením, že výjazdom na miesto bolo zistené, že škodu spôsobila tretia osoba a následne aj na akreditovaný orgán na sprostredkovanie pri riešení sporov, od ktorého sa nedostala odpoveď, občianka v tomto prípade bola prinútená obrátiť sa na miestneho ombudsmana.

Miestny ombudsman oslovil spoločnosť, od ktorej po rozhovoroch a konzultáciách dostal vyhlásenie, v ktorom informoval miestneho ombudsmana, že VKP Lisje Nový Sad opraví škody spôsobené na pomníku na hrobovom mieste na Mestskom cintoríne v Novom Sade.

Sťažovateľka informovala miestneho ombudsmana, že problém bol vyriešený, teda že poškodenie pomníka bolo odstránené.

5. AKTIVITY MIESTNEHO OMBUDSMANA V OBLASTI OCHRANY A ZVEĽADENIA ĽUDSKÝCH PRÁV

Počas roku 2021 bol miestny ombudsman aktívny v oblasti ľudských práv, avšak nie v rozsahu plánovanom na začiatku roka 2021, a to z dôvodu epidemiologickej situácie, ktorá brzdila realizáciu niektorých naplánovaných aktivít v tejto oblasti. Miestny ombudsman totiž plánoval riešiť tému rovesníckeho násillia prostredníctvom vzdelávania školopovinných detí, avšak vzhľadom na súčasnú epidemiologickú situáciu sa táto edukácia nerealizovala, ale bola na nejaký čas odložená.

V súlade s epidemiologickou situáciou miestny ombudsman pri realizácii ďalších aktivít dbal na rešpektovanie zavedených opatrení, dodržiavanie fyzickej vzdialenosti a používania ochranných prostriedkov, ako aj na výkon činnosti v obmedzenej kapacite. Počas roku 2021 miestny ombudsman uskutočnil dva semináre, dva prieskumy a vyvinul jednu aplikáciu.

1.

Miestny ombudsman mesta Nový Sad v spolupráci s Pyramid ing doo vyvinul aplikáciu Lako Novi Sad. Aplikácia je určená predovšetkým pre ľudí s ťažkosťami v pohybe, teda nevidomých, slabozrakých, ďalej ľudí, taktiež aj takým osobám, ktoré využívajú pomôcky na pohyb, ale môže byť nápomocná aj mamičkám s bábätkami v kočíku.

V posledných rokoch bola vyhotovená mapa dostupnosti ciest v meste Nový Sad pre občanov so zdravotným postihnutím, ktorá zahŕňa širšie centrum mesta. Mapa je na webovej stránke miestneho ombudsmana, ale mapa nie je interaktívna. Mapa momentálne nepokrýva celé Mesto Nový Sad, ale plánuje sa jej rozšírenie na úplné pokrytie mesta.

Na základe žiadosti občanov bola na základe spomínanej mapy vytvorená aplikácia Lako Novi Sad, ktorá je voľne dostupná na stiahnutie na platformách Google play a Apple store a optimalizovaná je pre prácu na všetkých typoch mobilných a tabletových zariadení.

Aby aplikácia správne fungovala, používateľ sa musí nachádzať v oblasti pokrytej mapou a zadať adresu, na ktorú sa chce dostať pomocou hlasovej funkcie alebo písania. Aplikácia podporuje offline prevádzku, takže ju možno používať aj bez internetového pripojenia.

Ako už bolo povedané, čoskoro sa plánuje rozšírenie pokrytia územia mesta mapou.

Aplikácia je zadarmo na stiahnutie a používanie, nevyžaduje registráciu používateľa a nezhrmažďuje žiadne informácie o používateľovi ani o jeho pohybe počas používania.

2.

Miestny ombudsman mesta Nový Sad v spolupráci s Oblastnou kanceláriou mediátorov z Nišu zorganizovali školenie na tému mobbingu, na ktorom sa zúčastnili zamestnanci správy mesta Nový Sad – zástupcovia vedenia mesta, špeciálnych organizácií a služieb mesta Nový Sad, tiež zástupcovia verejno-komunálnych služieb ako aj miestneho ombudsmana. Seminár sa konal v sále Zastupiteľstva mesta Nový Sad.

Na seminári prednášateľmi boli: Stefan Cvetković, poradca Ministerstva obchodu, turizmu a telekomunikácií RS, mediátor-sprostredkovateľ, Dr. Tamara Džamonja Ignjatović, riadna profesorka na Fakulte politických vied v Belehrade a Violeta Stamenković, absolventka práva, licencovaná mediátorka – mediátor pri riešení sporov.

Na seminári odznela prednáška, ktorá sa vzťahuje na aplikáciu zákona o predchádzaní obťažovaniu v práci, ustanoveniach Pravidiel správania sa zamestnávateľov a zamestnancov, porovnanie so zákonom o zákaze diskriminácie a so zákonom o mediácii pri riešení sporov.

V ďalšom priebehu seminára lektori poukázali na úlohu orgánov verejnej moci v prevencii mobbingu, podrobne vysvetlili pojem, charakteristiku a prejavy mobbingu a špecifiká tohto druhu obťažovania na pracovisku, druhy a štádiá mobbingu, psychologické dôsledky a charakteristiky účastníkov mobbingu (psychologické charakteristiky obetí a tých, ktorí mobbingujú), nerovnováhu v medziľudských vzťahoch, revíziu predpisov upravujúcich mobbing, zákon o predchádzaní obťažovaniu na pracovisku, postupy v prípadoch obťažovania na pracovisku a disciplinárny, priestupkový a trestnoprávny rozmer zodpovednosti. Pre účastníkov bolo tiež užitočné poukázať na existujúcu prax súvisiacu s mobbingom.

3.

Miestny ombudsman mesta Nový Sad v spolupráci s protikorupčným portálom Pišťaljka v rámci USAID Projektu pre zodpovednú vládu zorganizoval školenie na tému poplachu, ktorého sa zúčastnili zamestnanci správy mesta Nový Sad – zástupcovia vedenia mesta, špeciálnych organizácií a služieb mesta Nový Sad, zástupcovia verejnoprospešných podnikov ako aj miestny ombudsman. Seminár sa konal v sále kultúrnej stanice Eďšeg.

Podľa § 14 ods. 5 zákona o ochrane oznamovateľov („Úradný vestník RS” č. 128/14) je zamestnávateľ povinný určiť osobu oprávnenú prijímať informácie a viesť konania týkajúce sa oznamovateľov. Opatrením 3.1.2 Miestneho akčného plánu boja proti korupcii mesta Nový Sad („Úradný vestník mesta Nový Sad“ č. 62/2017), zamestnávateľ má povinnosť zorganizovať školenie alebo zaslať na príslušné školenie osoby zodpovednej za prijímanie a vybavovanie oznámení oznamovateľov.

Podľa informácií miestneho ombudsmana nie všetky osoby oprávnené prijímať informácie a viesť konania súvisiace s poplachom v orgánoch mesta Nový Sad absolvovali predpísané školenie a z tohto dôvodu bolo organizované školenie zamestnancov v orgánoch mesta Nový Sad.

Prednášajúcimi na seminári boli zástupcovia protikorupčného portálu Pišťaljka. Na seminári sa uskutočnila prednáška o aplikácii zákona o ochrane oznamovateľov, kde boli osobitne prediskutované témy týkajúce sa vnútornej šikany, konania pri obťažovaní, povinností zamestnávateľa a oprávnenej osoby a taktiež bolo poukázané na ustanovenia Pravidiel pre vnútorné obťažovanie. Taktiež bolo premietnuté video svedectvo oznamovateľov a analýza prípadovej štúdie spolu s prezentáciou lektora.

Pri prezentácii lektorov účastníkmi školenia boli kladené otázky, adekvátne im bolo na otázky zodpovedané a tým aj objasnené pochybnosti, ktoré vznikajú v praxi pri aplikácii zákona.

4.

Pre potreby Miestneho ombudsmana mesta Novi Sad vykonali Inžinieri ochrany životného prostredia prieskum o zneškodňovaní tohto druhu odpadu s cieľom zozbierať čo najviac relevantných informácií v kontexte ochrany životného prostredia. Veľkým problémom mesta Nový Sad sú totiž v poslednom čase nelegálne skládky, ako aj ukladanie veľkého odpadu vedľa kontajnerov, ktoré na to nie sú určené. Aj keď cena odvozu veľkého odpadu nie je vysoká, občania sa čoraz častejšie rozhodujú veľký odpad neodvážať na skládku, ale nechať ho na mieste, ktoré na to nie je určené. Tento problém je prítomný na celom území Srbskej republiky. Presný počet nelegálnych skládok nie je známy, ale podľa správy Agentúry pre ochranu životného prostredia, Odpadové hospodárstvo v Srbskej republike za obdobie rokov 2011-2019 zmapovaných bolo 2 305 nelegálnych skládok.

Nesprávna likvidácia odpadu je okrem nepekného obrazu verejného priestoru potenciálnym zdrojom početných negatívnych dopadov na životné prostredie a ľudské zdravie.

VKP Čistoća Nový Sad odstraňuje nelegálne skládky, no je ich stále viac. Miestneho ombudsmana zaujímali dôvody, prečo občania takto konajú, ako aj aké sú návrhy občanov na prekonanie situácie.

Po prieskume a analýze získaných výsledkov boli vypracované odporúčania, ktoré môžu byť východiskom pre ďalšiu prácu na zlepšovaní systému odpadového hospodárstva v meste Nový Sad, a to nasledovne:

- formalizovať komunikáciu aktérov systému odpadového hospodárstva v meste Nový Sad príslušným právnym aktom / aktmi tak, aby všetky činnosti prebehli bez problémov,
- zintenzívniť spoluprácu VKP Čistoća s komunálnou inšpekciou a komunálnou políciou za účelom adekvátneho sankcionovania nakladania s odpadom, ktoré nie je v súlade s platnými predpismi a to najmä v lokalitách, kde sa takéto činnosti často opakujú,
- zvýšiť taktiež transparentnosť práce komunálnej inšpekcie ako aj komunálnej polície,
- poskytnúť občanom primerané informácie o predpísaných spôsoboch nakladania s objemným odpadom (informácie, ktoré budú umiestnené pri vchodoch do budovy, v miestnych sooločenstvách, distribuované s účtami VKP Informatika a pod.),
- zabezpečiť častejšiu organizáciu odvozu objemného odpadu, a to v pravidelných termínoch (napr. 1x mesačne, a to tak, že v štvrtine miestnych spoločenstiev je to každý prvý víkend v mesiaci, v druhej štvrtine každý druhý víkend v

mesiaci atď.), ako aj modely zavádzania, ktoré sú v súlade s princípmi obehového hospodárstva (darovanie, burza nábytku atď.),

- nájsť spôsob, ako zosúladiť počet odpadkových košov na uliciach a verejných priestranstvách s potrebami občanov,

- pripraviť infraštruktúru na osadenie nádob na zber odpadu v zmysle Rozhodnutia o udržiavaní čistoty a

- poskytnúť infraštruktúru na zber rôznych frakcií odpadu z domácností (papier, plasty, sklo, biologicky rozložiteľný odpad atď.).

Pre účely tohto výskumu boli pre občanov vyhotovené dva infoplagáty „Čo je nesprávne nakladanie s objemným odpadom v meste Nový Sad?“ a „Ako správne nakladať s objemným odpadom v meste Nový Sad?“, s podrobnými informáciami a pokynmi, ktoré sú v spolupráci so správou mesta pre obecné záležitosti distribuované všetkým miestnym spoločenstvám na území mesta Nový Sad.

Podrobná správa o výsledkoch výskumu bola zverejnená na webovej stránke miestneho ombudsmana.

5.

Európske centrum mládeže pre potreby miestneho ombudsmana mesta Nový Sad zrealizovalo výskum o postavení mladých ľudí a problémoch mladých ľudí v Novom Sade.

Výskum bol realizovaný prieskumom približne 2000 mladých ľudí v meste Nový Sad vo veku 15 až 30 rokov s cieľom zistiť, s akými problémami sa mladí ľudia najviac stretávajú, aké sú ich návrhy na zlepšenie postavenia mladých ľudí v Novom Sade a čo si mladí ľudia myslia, že by dokázalo ovplyvniť menší odliv mladej a vzdelanej populácie.

Výskum sa týkal oblasti vzdelávania a zamestnanosti mladých ľudí, zdravia, kultúry a voľného času, bezpečnosti, aktivizmu a participácie a informovanosti mladých ľudí.

Na základe výsledkov výskumu sa dospelo k týmto záverom:

- vzdelanie v Novom Sade je dostupné pre mladých ľudí,

- takmer polovica mladých ľudí v Novom Sade navštevovala a chce navštevovať programy neformálneho vzdelávania,

- tretina mladých ľudí nemá istotu, že po ukončení formálneho vzdelania nájde v Novom Sade primerané zamestnanie,

- takmer štvrtina mladých ľudí z Nového Sadu plánuje odísť zo Srbska. Tretina by sa určite vrátila a takmer polovica z nich by sa po odchode možno mohla vrátiť do Srbska,

- takmer pätina mladých ľudí chce z Nového Sadu odísť, rovnaký počet z nich je spokojný so životom v Novom Sade, pričom asi dve pätiny mladých ľudí neplánujú Nový Sad opustiť, ale chcú tam zostať,

- viac ako tretina mladých ľudí z Nového Sadu uvažuje o začatí podnikania v budúcnosti a tretina je v dosahovaní tohto cieľa aktívna,

- na preventívne zdravotné prehliadky chodí asi polovica mladých z Nového Sadu a tretina zriedka,

- mladí z Nového Sadu väčšinou nikdy nekonzumovali ľahké a ťažké drogy, alkohol konzumujú väčšinou z času na čas, pričom cigarety konzumujú častejšie ako nikdy nekonzumovali,

- tretina mladých ľudí z Nového Sadu nie je sexuálne aktívna a viac ako štvrtina opýtaných vždy používa pri pohlavnom styku antikoncepciu,

- takmer tretina mladých ľudí z Nového Sadu je v súčasnosti v depresívnom a/alebo úzkostnom stave a približne rovnaký počet nikdy v tomto stave nebol,

- menej ako 3% mladých ľudí z Nového Sadu vedia, že existujú bezplatné psychologické poradne na zlepšenie programov duševného zdravia a využívajú ich a takmer 2/3 nevedia, že existujú a nepotrebujú služby,

- mladí z Nového Sadu väčšinou navštevujú kino niekedy, knižnicu, divadlo a múzeum zriedka, koncerty niekedy, zatiaľ čo galérie, výstavy obrazov a propagácie kníh takmer vôbec; zriedka a niekedy chodia na výlety, cestujú po Srbsku, menej často cestujú do zahraničia a na výlety, zatiaľ čo letá často trávia pri mori,

- viac ako polovica mladých ľudí z Nového Sadu bola obeťami verbálneho, virtuálneho alebo fyzického násillia a takmer 3/4 boli svedkami násillia a väčšinou ide o ženy, ktoré násillie vo väčšine prípadov nenahlásia,

- takmer 2/3 mladých ľudí z Nového Sadu neprispievajú miestnej komunite prostredníctvom aktivizmu a dobrovoľníctva. 1/5 aktívnych mladých ľudí z Nového Sadu dobrovoľne pracuje v mládežníckych a študentských organizáciách, študentských a žiackych parlamentoch, na rôznych podujatiach,

- viac ako polovica mladých ľudí z Nového Sadu nie je dostatočne informovaná o možnostiach zaradenia do rozhodovacích procesov na území mesta Nový Sad, pričom tretina nevie, že má možnosť aktívnej účasti,

- dve pätiny mladých ľudí sa v budúcnosti plánujú zapojiť do rozhodovacieho procesu v meste Nový Sad, tretina to chce okamžite a rovnako taký počet mladých nemá záujem.

- mladí ľudia v Novom Sade najmenej dôverujú domácim televíziám a novinám, najviac dôvery prejavujú sociálnym sieťam a internetovým portálom, avšak keď ide o zahraničné televízne stanice, v najväčšej miere nemajú o nich mienku a rovnako tak ani o zahraničných rádiách.

Odporúčania, ktoré vyplynuli z výskumu, sú:

- je potrebné zabezpečiť neustále zlepšovanie formálnych vzdelávacích programov, aby boli užitočné pre ďalší rozvoj a napredovanie mladých ľudí,

- podporovať realizáciu rôznych dlhodobých bezplatných programov neformálneho vzdelávania, ktoré budú zahŕňať väčší počet mladých ľudí,

- poskytnúť väčšiu podporu mladým ľuďom, ktorí chcú rozvíjať svoje vlastné podnikanie v Srbsku prostredníctvom mentorských programov a vyšších dotácií pri vstupe do podnikania,
- pracovať na zvyšovaní povedomia mladých ľudí o význame preventívnych zdravotných prehliadok a ich sprístupnení mladým ľuďom,
- pracovať na zvyšovaní povedomia mladých ľudí o existencii bezplatného psychologického poradenstva na zlepšenie programov duševného zdravia a sprístupniť ich mladým ľuďom,
- sprístupniť kultúrne programy pre mladých ľudí,
- pracovať na väčšom posilnení postavenia a vzdelávaní mladých dievčat a žien, aby nahlásili násilie, ktoré zažívajú alebo sú svedkami,
- propagovať dobrovoľníctvo a aktivizmus medzi mladými ľuďmi a povzbudzovať ich a informovať ich o spôsoboch zapojenia sa do dobrovoľníckych aktivít,
- podporovať multikulturalizmus, ľudské práva, rovnosť, rovnosť s dôrazom na rodovú rovnosť a boj proti homofóbií,
- informovať a vzdelávať mladých ľudí o spôsoboch a mechanizmoch zapájania mladých ľudí do rozhodovacích procesov v meste Nový Sad a začleňovať ich zároveň do nich,
- poskytovať väčšiu podporu mladým ľuďom počas samostatnosti prostredníctvom rôznych druhov finančných stimulov a
- umožniť mladým ľuďom získať prax v odbore po ukončení formálneho vzdelania a pred prvým zamestnaním, kde získajú funkčné a praktické skúsenosti v reálnom pracovnom prostredí.

Záver a odporúčania, ktoré z tohto výskumu vyplynuli, budú slúžiť ako základ pre ďalšiu obhajobu lepšieho postavenia mladých ľudí v meste Nový Sad.

Správa o výskume postavenia mladých ľudí bola zverejnená na webovej stránke miestneho ombudsmana.

6. ODBORNÉ STRETNUTIA

Zamestnanci miestneho ombudsmana sa tak ako po minulé roky snažili odpovedať na čo najviac pozvánok na odborné stretnutia, školenia, prednášky a pod. Vzhľadom na to, že epidémia vírusu Covid-19 pokračovala aj v roku 2021, viacerí organizátori odborných stretnutí sa rozhodli pre variant stretnutia cez internet, avšak veľký posun oproti roku 2020 sa prejavuje v tom, že v priebehu roka 2021 však zvýšil počet zhromaždení konaných starým, tradičným spôsobom pri rešpektovaní všetkých predpísaných epidemiologických opatrení.

So zreteľom na celkovú situáciu sa miestny ombudsman v roku 2021 zúčastnil týchto stretnutí odborníkov:

-18. februára 2021 sa uskutočnilo online konzultačné stretnutie za účasti miestneho ombudsmana, ktorého cieľom bolo prediskutovať skúsenosti nezávislých mechanizmov, definovať návrhy potenciálnych aktivít a úloh pri implementácii budúceho strategického dokumentu v oblasti prevencie rodovo podmieneného násillia proti ženám v rodine a sprievodný akčný plán. Stretnutia sa zúčastnili Nevena Petrušić, Marijana Pajvančić a Danijela Pešić ako členky tímu, ktorý vypracoval Akčný plán, ako aj ďalšie predstaviteľky a predstavitelia renomovaných inštitúcií, ktoré sa tejto téme venujú.

-16. apríla 2021 zorganizoval pokrajinský ochranca občanov – ombudsman online stretnutie na tému „Tehotenstvo a pôrod mladistvých“.

- Centrum produkcie vedomostí a zručností zorganizovalo 20. apríla 2021 online záverečnú konferenciu projektu „Neuznávanie menšín v Európe – výzvy pre integráciu a bezpečnosť“, v rámci ktorej sa uskutočnili štyri prieskumy s rómskou populáciou z celého Srbska na tému o vnímaní diskriminácie a akceptácii príslušníkov rómskej komunity, ako aj o ich dôvere v inštitúcie.

- Výbor právnikov pre ľudské práva YUCOM zorganizoval dňa 14. mája 2021 online diskusiu k návrhu zákona o ochrancovi občanov. Odbornej diskusie sa zúčastnil miestny ombudsman, ako aj ďalší predstavitelia Asociácie ombudsmanov Srbska. Po konferencii tiež miestny ombudsman zaslal písomne určité pripomienky, ako aj ďalší predstavitelia združenia a združenie samotné, z ktorých niektoré boli prijaté a upravené ako dodatky k neskôr prijatému zákonu o ochrancovi občanov.

- Pokrajinský ochranca občanov – ombudsman v spolupráci s Veľvyslanectvom Švédska v Srbsku dňa 27. mája 2021 zorganizovali online stretnutie s názvom „Práva detí počas pandémie – príklady dobrej praxe“, na ktorom sa zúčastnila Elisabet Dalin, ombudsmanka pre deti zo Švédska, ako aj zástupcovia inštitúcií v Srbsku, ktoré sa aktívne venujú problémom detí.

- Pokrajinský ochranca občanov – ombudsman zorganizoval 7. júna 2021 Okrúhly stôl s názvom „Dôvera v inštitúcie – komu hlásiť násillie“. Na zhromaždení vystúpili zástupcovia inštitúcií, ktoré sa tejto téme aktívne venujú, ako napríklad Bezpečný ženský dom v Novom Sade, prokuratúra, ministerstvo vnútra a ešte mnohé ďalšie.

- V dňoch 16. až 18. júna 2021 sa uskutočnilo trojdňové zasadnutie Správnej rady Asociácie ombudsmanov Srbska, na ktorom sa zúčastnila aj Marina Popov Ivetić ako členka Správnej rady Asociácie. Berúc do úvahy, že vzhľadom na súčasnú situáciu sa predstavenstvo dlho nestretávalo, na stretnutí sa prerokovalo množstvo tém súvisiacich s fungovaním združenia a plánmi ďalšej činnosti. Stretnutie sa konalo v Bácskej Topoli, kde je sídlo združenia.

- dňa 21. júla 2021 sa v Báčkej Topoli uskutočnilo stretnutie fokusovej skupiny na tému výskumu výziev výkonu informačnej a vzdelávacej funkcie miestnej inštitúcie ombudsmana. Na základe získaných výsledkov bude vypracovaná vedecká práca výskumníčky Ankice Draginovej, ktorá bude prezentovaná na vedeckom sústreďení organizovanom Právnickou fakultou Union univerzity v Belehrade a Stálou konferenciou miest a obcí. Témou zhromaždenia sú miestni ombudsmeni a vedecké práce na spomínané zhromaždenie predložili aj miestni ombudsmeni z Nového Sadu a Pančeva. Zhromaždenie sa malo konať v decembri 2021, no pre epidemiologickú situáciu bolo odložené na február 2022.

- dňa 3. septembra 2021 sa v Novom Sade konalo Valné zhromaždenie Asociácie európskych ombudsmanov – Európsky inštitút ombudsmana. Valného zhromaždenia sa zúčastnilo vyše dvadsať ombudsmanov a ich zástupcov z mnohých európskych krajín, ako sú Srbsko, Rusko, Ukrajina, Rakúsko, Nemecko, Taliansko, Holandsko atď. Miestna ombudsmanka Marina Popov Ivetić sa zúčastnila na valnom zhromaždení, pričom mala na pamäti, že miestny ombudsman mesta Nový Sad je od roku 2012 inštitucionálnym členom tohto združenia. Ako vo svojom úvodnom prejave zdôraznil generálny sekretár združenia Dr. Josef Siegele, zástupca ombudsmana pre región Tirolsko, Rakúsko, Nový Sad bol vybraný ako destinácia, majúc na pamäti, že Srbsko je jedinou európskou krajinou, ktorá akceptuje všetky typy vakcín proti Covid-19, čo výrazne uľahčilo príchod členov združenia. Na valnom zhromaždení bol za prezidenta združenia opätovne zvolený prof. Dr. Dragan Milkov, profesor Právnickej fakulty Univerzity v Novom Sade, pričom po prvý raz boli zvolení dvaja podpredsedovia, a to Dr. Alexander Shishlov, komisár pre ľudské práva sv. Petersburg a Nina Karpachová, prvá národná ombudsmanka – komisárka pre ľudské práva vr. – Ukrajina. Dr. Josef Siegele bol opätovne zvolený za generálneho tajomníka.

- V termíne od 29. septembra do 1. októbra 2021 sa vo Vršci uskutočnilo zasadnutie Asociácie ombudsmanov Srbska, ktoré zorganizovala Misia OBSE v Srbsku. Stretnutia sa zúčastnili miestni ombudsmeni, ochranca občanov Republiky Srbsko Zoran Pašalić, zástupcovia Pokrajinského ochrancu občanov – ombudsman, ako aj zástupca OBSE – Misie v Srbsku. Na stretnutí sa diskutovalo o aktuálnych problémoch z praxe ombudsmanov v Srbskej republike s osobitným dôrazom na aktivity zamerané na presadzovanie inštitúcie miestneho ombudsmana v miestnych samosprávach v Srbskej republike, v ktorej nie je zriadený, ako aj iniciatívu na schválenie zákona upravujúceho postavenie miestnych ombudsmanov v Srbskej republike.

- Dňa 22.10.2021 sa v priestoroch Zväzu dôchodcov mesta Nový Sad uskutočnil okrúhly stôl na tému „Správa o výskume postavenia starších žien v Srbsku a ich zapájanie sa do spoločenského a politického života a odporúčania.“ Na okrúhlym stole boli účastníčky oboznámené s výsledkami výskumu zapojenia starších žien, očakávaniami okolia a aspiráciami tejto kategórie žien. Účastníci okrúhleho stola prezentovali svoje postrehy z bohatých životných skúseností o potrebách a

podmienkach väčšieho zapojenia starších žien do rozhodovacích procesov v miestnej komunite.

- Združenie Prevent zorganizovalo dňa 27. Októbra 2021 online regionálne tematické stretnutie na tému „Deti a mládež v konflikte so zákonom“. Na stretnutí zástupcovia inštitúcií a organizácií občianskej spoločnosti z regiónu, ktorí sa tejto téme venujú, diskutovali o prekážkach, s ktorými sa stretávajú pri svojej každodennej práci, a predovšetkým o rôznych modeloch spolupráce medzi štátnymi inštitúciami a organizáciami občianskej spoločnosti.

- Pokrajinský ochranca občanov – ombudsman v spolupráci s Inštitútom pre kriminologický a sociologický výskum z Belehradu v dňoch 28. a 29. októbra 2021 zorganizovali medzinárodnú vedecko-odbornú konferenciu s názvom „Právo na život“, na ktorej sa zišli relevantní účastníci z akademického, vedeckého a výskumného a iných odborov, ktorých práce boli publikované a prezentované verejnosti.

- ShockART s podporou Misie OBSE v Srbsku nakrútil dokumentárny film „Jazyk a realita“, v ktorom zástupcovia a zástupkyne odbornej verejnosti hovoria o dôležitej úlohe jazyka pri formovaní názorov a postojov v spoločnosti. Propagácia filmu sa konala 9. novembra 2021 a po premietnutí filmu prebehla aktívna diskusia, ktorej sa zúčastnil aj miestny ombudsman mesta Nový Sad a zástupca miestneho ombudsmana. Na stretnutí sa hovorilo o dôležitosti presadzovania rodovo citlivého jazyka ako jedného z aspektov boja proti diskriminácii a neviditeľnosti žien a ženskej práce v našej spoločnosti.

- Právnická fakulta Univerzity Union zorganizovala dňa 26. novembra 2021 vedeckú konferenciu na tému „Manželstvo, mimomanželský zväzok, zväzok osôb rovnakého pohlavia: perspektívy rovnosti v kontexte diverzity“.

- V rámci projektu realizovaného Asociáciou ombudsmanov Srbska s podporou Misie OBSE, ktorý je zameraný na skvalitnenie práce Rady pre medzietnické vzťahy v útvaroch miestnej samosprávy, sa 17. novembra 2021 uskutočnilo pracovné stretnutie na mestskom zastupiteľstve v Kikinde. Stretnutia sa zúčastnili primátor Nikola Lukač, predseda mestského zastupiteľstva Mladen Bogdan, podpredsedníčka mestského zastupiteľstva Biljana Kikić, tajomníčka mestského zastupiteľstva Živa Knežević, zástupca primátora Sandor Talpai, Boris Stupar z Bezplatnej právnej pomoci a Milan Novaković, miestny ombudsman mesta Kikinda. Na stretnutí sa okrem hostiteľov zúčastnila aj zástupkyňa Misie OBSE v Srbsku, tiež Marina Popov Ivetić, miestna ombudsmanka mesta Nový Sad; Miladin Nešić, predseda Asociácie ombudsmanov Srbska a miestny ombudsman obce Báčska Topola; Jelena Stojković Sokolović miestna ombudsmanka mesta Pančevo a predsedníčka správnej rady Asociácie ombudsmanov Srbska; Zlatko Šimák – podpredseda Národnostnej rady slovenskej národnostnej

menšiny a miestny ombudsman Obce Kovačica; a Suzana Nešić Pataki, samostatná odborná spolupracovníčka Mestskej správy obce Báčska Topola.

- Pokrajinský ochranca občanov – ombudsman už tradične každoročne organizuje konferenciu siete „Život bez násilia“. Tohtoročná konferencia, ktorá sa konala 6. decembra 2021, mala názov „Podpora obetiam rodovo podmieneného násilia – zlepšenie komplexnej ochrany“. Na konferencii o svojom prínose v boji proti násiliu páchanému na ženách hovorili zástupcovia rôznych inštitúcií a mimovládnych organizácií, ako napríklad Bezpečný ženský dom v Novom Sade, Centrum sociálnej práce Kikinda, Stredisko sociálnej práce Subotica, Všeobecná nemocnica Srijemska Mitrovica, Ústav na výkon trestu odňatia slobody v Srijemskej Mitrovici a mnohé ďalšie. Na konferencii odznelo mnoho dôležitých otázok v tejto oblasti a boli prijaté závery konferencie o ďalšom skvalitňovaní práce inštitúcií.

- V dňoch 7. do 9. decembra 2021 sa v Šabaci, organizovanom Misiou OBSE v Srbsku, uskutočnilo zasadnutie Asociácie ombudsmanov Srbska. Stretnutia sa zúčastnili miestni ombudsmani, pokrajinský ochranca občanov-ombudsman, zástupca OBSE – Misia v Srbsku, ako aj lektori prof. Dr. Marijana Pajvančić, prof. Dr. Zorica Mršević a prof. Dr. Dejan Milenković. Na stretnutí sa prerokovali otázky súvisiace s implementáciou zákona o rodovej rovnosti, povinnosti miestnej samosprávy a pokrajiny vyplývajúce zo zákona, ako aj úloha miestnych ombudsmanov v miestnej samospráve a pokrajine pri uplatňovaní zákona. Na stretnutí boli prediskutované aj otázky a východiská pri príprave návrhu zákona o miestnych ombudsmanoch.

- Pri príležitosti medzinárodného dňa ľudských práv 10. decembra 2021 sa uskutočnila slávnostná recepcia u predsedu pokrajinskej vlády Igora Mirovića, počas ktorej bolo odovzdané uznanie AP Vojvodiny Ľudovíta Mičátka. Na slávnosti sa zúčastnil aj miestny ombudsman.

- Dňa 15. decembra 2021 Centrum sociálnej práce mesta Nový Sad, útulok pre ženy a deti ohrozené domácim násilím „Bezpečný ženský dom“ zorganizovalo konferenciu „Prelomte ticho“ k 15. výročiu vzniku Bezpečných žien. Dom. Slávnosť otvorila predsedníčka Zhromaždenia mesta Nový Sad Jelena Marinković Radomirović, po ktorej prednostka Bezpečného ženského domu Dr. Nada Padejski Šekerović predstavila výsledky práce Bezpečného ženského domu. Na zhromaždení vystúpili aj aktívni spolupracovníci Bezpečného ženského domu - námestník prokurátora na Vyššom štátnom zastupiteľstve Slobodan Josimović a šéfka skupiny na potlačanie kriminality mládeže a násilia v rodine na Policajnom zbore v Novom Sade Daliborka Vojvodić Tomović.

7. PRÍTOMNOSŤ V MÉDIÁCH

Nižšie uvedené odkazy sú správy o stretnutiach odborníkov, ktoré boli významné pre inštitúciu ombudsmana v roku 2021.

Pri príležitosti stretnutia EOI v Novom Sade dňa 3. septembra 2021 boli zverejnené tieto správy:

https://www.rtv.rs/sr_lat/vojvodina/novi-sad/mirovic-primio-clanove-evro...

<http://www.tanjug.rs/full-view.aspx?izb=679988>

<https://www.dnevnik.rs/politika/mirovic-primio-clanove-evropskog-institu...>

<https://www.sns.org.rs/lat/novosti/vesti/mirovic-primio-clanove-evropsko...>

<https://www.vesti.rs/Vojvodina/Mirovic-primio-clanove-Evropskog-institut...>

Pri príležitosti odborného stretnutia v Kikinde dňa 17. novembra 2021 bola správa o tomto stretnutí zverejnená na oficiálnom portáli Mesta Kikinda a nájdete ju na nasledujúcom odkaze:

http://www.kikinda.org.rs/index.php?language=cir&page=fb_vesti&id=6493

8. FINANČNÉ PROSTRIEDKY

Rozhodnutím o rozpočte mesta Nový Sad na rok 2021 („Úradný vestník mesta Nový Sad“, 58/20, 23/21 a 44/21) boli miestnemu ombudsmanovi poskytnuté finančné prostriedky vo výške 17.876.025,00 dinárov, ktoré zarábajú výlučne z príjmov rozpočtu. Miestny ombudsman minul v priebehu roka 2021 14.500.359,60 dinárov, čo predstavuje 81,11 % z celkových schválených prostriedkov z rozpočtu mesta Nový Sad. Z tejto sumy bolo 77,82 % prostriedkov vynaložených na výdavky zamestnancov (mzdy, príspevky a zamestnanecké benefity (mzdy), sociálne odvody znášané zamestnávateľom, naturálne benefity, sociálne dávky, odmeny zamestnancov a pod.), pretože neboli vynaložené žiadne finančné prostriedky na pracovné cesty, 21,63 % prostriedkov bolo vynaložených na zmluvné služby (administratívne služby, služby vzdelávania zamestnancov, odborné služby, ostatné všeobecné služby), 0,24 % prostriedkov bolo vynaložených na materiál a 0,28 % prostriedkov na granty medzinárodným organizáciám (členské poplatky). V mene nevyčerpaných prostriedkov miestny ombudsman vrátil do rozpočtu 3.375.665,40 dinára.

9. ZÁVER

Inštitúcia miestneho ombudsmana pôsobí pod týmto názvom od konca roka 2019, pričom predtým bol názov inštitúcie Ochranca občanov. Je badateľný trend

zvyšovania povedomia občanov o kompetenciách ombudsmana, teda prejavu väčšieho pochopenia jeho kompetencií zo strany občanov. V skoršom období, keď bol názov inštitúcie Ochranca občanov, sa viacero občanov obrátilo na náročnú fyzickú alebo inú ochranu, ktorá nie je v kompetencii miestneho ombudsmana. Po zmene názvu inštitúcie sa však nezhody s občanmi pri tejto príležitosti takmer nekonali.

Aj keď predchádzajúci rok 2021 poznačila epidémia vírusu Covid-19, v porovnaní so správou, ktorú pripravil miestny ombudsman na rok 2020, vidno, že v roku 2021 boli občania oveľa pokojnejší, neboli až tak vystrašení z potenciálnej choroby a neprejavili nepochopenie opatrení prijatých pri tejto príležitosti, ako tomu bolo v roku 2020.

Podľa štatistických údajov je možné určiť, že počet podaných podnetov vo viacročnom priemere stagnuje (s výnimkou roku 2020, ktorý bol v mnohých smeroch výnimočný). Preto občania uznali existenciu a kompetencie tejto inštitúcie a v určitých situáciách ju žiadajú o pomoc. Problémy, na ktoré poukazujú občania, sú v správe podrobnejšie rozoberané, väčšinou ide o individuálne problémy občanov v konkrétnych situáciách, tj len veľmi zriedkavo sa na miestneho ombudsmana s rovnakým problémom obrátilo viac občanov.

Správne orgány nekonali na základe jedného daného odporúčania, stanoviska, návrhu alebo podnetu zaslaného miestnym ombudsmanom, jedným sa riadili, pričom jeden orgán, ktorému bolo dané, uviedol, že bude konať v nasledujúcom období a ešte stále prebiehajú dve konania. Miestny ombudsman v priebehu roka 2021 nevydal žiadne odporúčania, v ktorých by orgán upozornil na neplnenie povinnosti spolupracovať s miestnym ombudsmanom, teda vo všetkých prípadoch, ktoré viedol počas roku 2021, mal miestny ombudsman dobrú spoluprácu s orgánmi správy. Miestny ombudsman upozorňuje, že v oblasti spolupráce správnych orgánov a služieb s miestnym ombudsmanom dochádza k posunu, pričom ide o veľmi dôležitú informáciu z hľadiska ochrany práv a záujmov občanov, vzhľadom na to, že oveľa dôležitejšie čo najskôr riešiť konanie, pričom pre nich je menej dôležité, či bude v rámci postupu riešenia problému prijatý formálny právny akt vo forme odporúčania alebo podobne.

Niektoré správne orgány reagujú na prvé oslovenie miestneho ombudsmana už roky a problémy občanov sú riešené rýchlo a efektívne, pričom existujú správne orgány, ktoré sú pripravené spolupracovať s miestnym ombudsmanom, no často zostanú verné svojím názorom, aj keď tieto nemajú základ na pozitívnych predpisoch a morálnych normách a až po zásahu Miestneho ombudsmana zareagujú a začnú riešiť problémy, na ktoré poukazujú občania. Na jednej strane je v týchto situáciách pozitívom, že zamestnanci si pevne stoja za vyjadrenými názormi, no na druhej strane takéto jednanie trvá dlho, niekedy aj niekoľko rokov.

Miestny ombudsman sa každoročne v meste Nový Sad už tradične venuje zvlášť ohrozeným skupinám a počas roka 2021 sa venoval ľuďom so zdravotným znevýhodnením, zdravému životnému prostrediu, mládeži a zorganizoval dva semináre, pričom plánované aktivity týkajúce sa detí v školách boli nerealizované vzhľadom na epidemiologickú situáciu a zavedené opatrenia.

V predchádzajúcom roku bol zaznamenaný prudký nárast organizovaných odborných stretnutí, čo je pozitívnym signálom, že život a podnikanie všetkých inštitúcií sa vracajú do normálu, hoci epidémia vírusu Covid - 19 je stále aktuálna.

Vzhľadom na vyššie uvedené v tejto správe možno konštatovať, že občania sú oboznámení s inštitúciou miestneho ombudsmana, ale že v nasledujúcom období by mali pokračovať v práci na propagácii inštitúcie a upozorňovať občanov na to, že riešiť problémy, ktoré majú s orgánmi mesta Nový Sad, môžu sa obrátiť na miestneho ombudsmana, a že v konaní pred týmto orgánom, bez akýchkoľvek nákladov pre občanov a pomerne rýchlo, môže uplatniť svoje práva.

Miestny ombudsman plánuje aj v nasledujúcom období organizovať vzdelávanie a výskum o stave ľudských práv, najmä práv zraniteľných skupín, s cieľom ich zlepšenia.

MIESTNY OMBUDSMAN
Číslo: XXII-020-12/2021-68
Dátum 14. marca 2022
Nový Sad

MIESTNY OMBUDSMAN

Marina Popov Ivetić